

Република Србија
ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН

ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ
ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

2023-2027.

Март, 2023. године

ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА
OPŠTINA VRNJAČKA BANJA
MUNICIPALITY OF VRNJAČKA BANJA

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА
2023-2027.

Април, 2023. године

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА 2023-2027.**

РАДНА ГРУПА

ПОВЕРЕНИК ЗА МИГРАНТЕ

Марина Станковић

Руководилац одсека за привреду и друштвене делатности
Повереник за избеглице општине Врњачка Бања
Координатор радне групе

САВЕТ ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА И ТРАЈНА РЕШЕЊА

Никола Трифуновић

Председник Савета

Марина Станковић

повереник за избеглице општине Врњачка Бања, Секретар Савета

Љиљана Аџић

представник Центра за социјални рад, члан

Даница Гочанин

саветник за запошљавање НСЗ Врњачка Бања, члан

Сања Дреновак

председница НВО ОСИ „Сунце“ Врњачка Бања, члан

Вера Гајић Доловац

извршилац на управним пословима из области борачко инвалидске заштите, члан

Наташа Стојадиновић

представник Црвеног крста Врњачка Бања, члан

Бобан Дубовац

Командир полицијске станице Врњачка Б, члан

Сузана Црноглавац

руководилац одсека за локални економски развој, члан

Небојша Алимпић

Координатор локалног економског развоја, члан

На ____ седници Скупштине општине Врњачка Бања, одржане _____.2023. године, на основу чл. 20. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129 од 29. децембра 2007, 83 од 5. августа 2014 - др. закон, 101 од 16. децембра 2016 - др. закон, 47 од 20. јуна 2018, 111 од 25. новембра 2021 - др. закон) и члановима 14. и 36. Статута општине Врњачка Бања („Сл. лист општине Врњачка Бања“, бр. 1/21-пречишћен текст и 4/21), донета је

О Д Л У К А
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА
ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА
2023-2027.

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Врњачка Бања за период 2023-2027. године (у даљем тексту: ЛАПМ).

Члан 2.

Општи циљ ЛАПМ је створити услове кроз свеобухватно управљање миграцијама за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја и заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, као и стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

ЛАПМ је усклађен, како са националним стратешким документима од значаја за питања избеглих, ИРЛ и повратника и осталих мигрантских категорија/група (учесници економских миграција (унутрашњи мигранти и дијаспора), жртве трговине људима) тако и са циљевима Стратегије одрживог развоја 2013-2023. године и Плана развоја општине Врњачка Бања 2023-2030.

Члан 3.

Општина Врњачка Бања овим документом изражава пуну спремност за реализацију пројеката и планова који су представљени у специфичним циљевима ЛАПМ. Обједињавањем свих релевантних актера у локалној заједници, кроз сталне активности Савета за миграције и трајна решења, створена је могућност за координацију и активно праћење проблема, као и за реализацију циљева ЛАПМ. Коначни циљ, коме се приближавамо кроз овај Локални акциони план, а коме општина Врњачка Бања у свом деловању увек тежи, јесу једнаке шансе и могућности и једнака права свих становника који живе или су привремено смештени на њеној територији.

Члан 4.

Праћење и оцену ефеката програма и мера овог акционог плана вршиће Савет за миграције и трајна решења.

Члан 5.

Обавезују се носиоци активности за спровођење програма и мера, извођачи радова и актери који буду укључени у спровођење програма и мера ЛАПМ да Савету за миграције и трајна решења по окончању активности, односно захтеву Савета за миграције и трајна решења, доставе коначне, односно периодичне извештаје о реализацији тих програма и мера.

Члан 6.

ЛАПМ је саставни део ове Одлуке и биће објављен на званичном сајту Општине Врњачка Бања.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Сл. листу Општине Врњачка Бања”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

Број: _____/23 од _____.____.2023. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Иван Радовић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Правни основ и разлози за доношење ове одлуке

Правни основ за израду ЛАПМ-а налази се у члану 20. Закона о локалној самоуправи самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129 од 29. децембра 2007, 83 од 5. августа 2014 - др. закон, 101 од 16. децембра 2016 - др. закон, 47 од 20. јуна 2018, 111 од 25. новембра 2021 - др. закон) којим је у надлежност општине поверено да: помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима са посебним потребама као и са лицима која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима и подстиче активности и пружа помоћ организацијама инвалида и другим социјално-хуманитарним организацијама на својој територији; се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских права и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина и етничких група. Такође, у складу са Чланом 12. Закона о управљању миграцијама ("Сл. гласник РС", бр. 107/2012), формиран је локални савет за управљање миграцијама (у даљем тексту: Савет за миграције) ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији општине Врњачка Бања. Савет за миграције чине представници/це локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући повереника за избеглице и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција.

Разлози за доношење ове одлуке није само унапређење положаја учесника миграција као једне од угрожених категорија грађана, већ и стварање привредног и друштвеног амбијента за успоравање одласка радно способног становништва, јачање веза са дијаспором, подстицање повратних и циркуларних миграција, као и привлачење странаца различитих образовних профила“ или слично. Израдом овог локалног плана акције створени су услови да се сви проблеми решавају плански у складу са идентификованим потребама корисника на различитим нивоима, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса.

Финансијски ефекти

Нацртом Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2023. годину за реализацију ове Одлуке у 2023. години планирана су средства на следећој позицији: Раздео 4 Општинска управа, Глава 4.01.35. Програмска класификација 0901 Социјална и дечија заштита, Економска класификација 472 Накнаде за социјалну заштиту из буџета у износу од 500.000,00 динара, а у складу са Акционим планом ЛАПМ.

Ступање на снагу и објављивање

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Сл. листу Општине Врњачка Бања”.

ОПШТИНСКА УПРАВА
ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

ОБРАЂИВАЧ
Марина Станковић
Руководилац одсека за привреду и
друштвене делатности

НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
Славиша Пауновић

САДРЖАЈ

ТЕРМИНОЛОГИЈА	9
УВОД	12
УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ	12
ШТА ЈЕ ЛАП ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА	13
ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА ЛАП	15
ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ПЛАНИРАЊА	16
САЖЕТАК	17
ПОГЛАВЉЕ 1	20
1. ПРОФИЛ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА	20
1.1. ПРОФИЛИСАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	20
1.2. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ	20
1.3. ДЕМОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	21
1.3.1. Укупно становништво	21
1.3.2. Становништво према старосним групама и полу, 2015-2019.	24
1.3.3. Етничка структура становништва према попису из 2011. године	25
1.3.4. Образовна структура становништва	26
1.4. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	27
1.4.1. Структура незапослености према радном искуству, инвалидитету, држављанству и националности	28
1.4.2. Структура незапослености према степену стручне спреме	30
1.4.3. Структура незапослености према годинама старости	31
1.5. ЗАПОСЛЕНОСТ	33
1.6. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА (АДМИНИСТАРЦИЈА)	36
ПОГЛАВЉЕ 2	38
2. ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИРЛ, ПОВРАТНИЦИМА И ЛИЦИМА ИЗ ТРЕЋИХ ЗЕМАЉА, ДИЈАСПОРИ, ЖРТВАМА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ДР.	38
2.1. Увод	38
2.2. ИНТЕРНО РАСЕЉЕНА ЛИЦА (ИРЛ)	39
2.3. ПОВРАТНИЦИ ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ	40
2.4. ДОСАДАШЊЕ АКТИВНОСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА У ОДНОСУ НА МИГРАНТЕ	40
2.5. РЕАЛИЗОВАНИ ПРОЈЕКТИ И ПРОЈЕКТИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ	41
2.6. ТРЕНДОВИ И МИГРАЦИЈЕ	42
ПОГЛАВЉЕ 3	44
3. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И СПОРНА ПИТАЊА ИЗБЕГЛИХ, ИРЛ, ПОВРАТНИКА И ЛИЦА ИЗ ТРЕЋИХ ЗЕМАЉА ..	44
3.1. ПРЕГЛЕД ДОКУМЕНТАЦИЈЕ О ШИРЕМ РАДНОМ ОКРУЖЕЊУ	44
3.1.1. Правни оквир у области управљања миграцијама	44
3.1.2. Стратешки оквир у области управљања миграцијама	45
3.2. АНАЛИЗА СТАЊА (SWOT АНАЛИЗА)	46
3.3. АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА	48
3.3.1. Крајњи корисници/це локалног акционог плана за унапређење положаја миграната су	48
3.3.2. Кључни партнери	48
3.4. АНАЛИЗА ПРОБЛЕМА	50
ПОГЛАВЉЕ 4	53
4. ЦИЉНЕ ГРУПЕ	53
4.1. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР ПРИОРИТЕТНИХ ГРУПА	53
4.2. ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ	53

ПОГЛАВЉЕ 5	55
5. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	55
5.1. Општи циљ.....	55
5.2. Специфични циљеви.....	55
ПОГЛАВЉЕ 6	57
6. АКТИВНОСТИ – ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАП	57
Специфични циљ 1.....	57
Специфични циљ 2.....	59
Специфични циљ 3.....	61
Специфични циљ 4.....	63
Специфични циљ 5.....	65
Специфични циљ 6.....	67
Специфични циљ 7.....	69
Специфични циљ 8.....	72
Специфични циљ 9.....	74
Специфични циљ 10.....	76
ПОГЛАВЉЕ 7	77
7. РЕСУРСИ / БУЏЕТ	77
ПОГЛАВЉЕ 8	78
8. АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ (ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА)	78
ПОГЛАВЉЕ 9	80
9. ПРАЂЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ (МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА)	80

ТЕРМИНОЛОГИЈА

Ради лакшег разумевања овог документа у наставку издвајамо термине и изразе са њиховим значењима:

ЛАП	Локални акциони план
Миграције	Миграције у најосновнијем смислу означавају кретање већих групација становништва са једног географског подручја на друго, без обзира на разлоге који су им узрок односно мотиве који их иницирају. Миграције могу бити интерне – унутрашње, у оквиру границе поједине државе, и међународне, при којима мигрантска популација прелази једну или више државних граница да би се настанила у другој земљи у односу на земљу порекла.
Избеглице	Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), избеглица је особа која је из основног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. године проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу
ИРЛ	Интерно расељена лица су она лица која су била присиљена да напусте своје домове, али су остали у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.
Повратник	Према Споразуму о реадмисији са ЕУ, повратник је лице које не испуњава или више не испуњава важеће услове за улазак, боравак или настањење на територији државе чланице ЕУ, уколико је доказано или ако је могуће на основу поднетих prima facie доказа веродостојно претпоставити да је то лице држављанин Србије.
Тражиоци азила	Тражиоци азила / лица која траже азил су лица која поднесу захтев за азил на територији Републике Србије, а о чијем захтеву није донета коначна одлука. То значи да су та лица, у складу са важећом законском регулативом, на територији Републике Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил Влада Републике Србије оснива центре у којима бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара.
Мигранти у потреби без утврђеног статуса	Мигранти у потреби без утврђеног статуса су на територију Републике Србије ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јун 2015. године, основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са

	задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањима мешовитих миграционих токова.
Жртва трговине људима	Жртва трговине људима - свако физичко лице подвргнуто трговини људима. Трговина људима је врбовање, превоз, пребацивање, предаја, продаја, куповина, посредовање у продаји, скривање или држање другог лица, уз примену силе или претње, довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди, злоупотребом овлашћења, поверења, односа зависности, тешких прилика другог, задржавањем личних исправа или давањем или примањем новца или друге користи, у циљу експлоатације његовог рада, принудног рада, вршења кривичних дела, проституције или друге врсте сексуалне експлоатације, просјачења, употребе у порнографске сврхе, успостављања ропског или њему сличног односа, ради одузимања органа или дела тела или ради коришћења у оружаним сукобима. (у складу са одредбама Кривичног законика).
Привремена заштита	Привремена заштита се одобрава одлуком Владе у случају масовног прилива расељених лица која се не могу вратити у државу свог порекла или државу уобичајеног боравишта. (ово се тренутно односи на украјинске држављане).
Економске миграције	Вид мобилности становништва подстакнут је пре свега економским мотивима, попут потраге за послом или у циљу побољшања животног стандарда и услова живота.
Дијаспора	Израз „дијаспора” обухвата: <ul style="list-style-type: none"> - држављане Републике Србије који живе у иностранству; - припаднике српског народа исељенике са територије Републике Србије и из региона и њихове потомке
Жртве трговине људима	Свако физичко лице подвргнуто трговини људима.
Рeadмисија	По дефиницији реадмисија представља присилно или добровољно враћање лица која неосновано бораве на територији одређене државе у земљи њиховог порекла. У већини случајева реч је о одбијеним тражиоцима азила, али постоје и други случајеви, попут оних којима је истекла виза и сл.
Управљање миграцијама	Управљање миграцијама подразумева уређен систем који сачињавају јасна миграциона политика и планско и организовано управљање миграционим токовима, уз одговарајући допринос регулисању миграција на регионалном и глобалном нивоу. Планско и организовано управљање миграцијама подразумева праћење спољних и унутрашњих миграционих кретања и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција
Мониторинг	Мониторинг је систематска, стална и непрекидна процена напретка пројекта током одређеног временског периода у односу на његова планирана улагања, активности и исходе. Мониторинг подразумева процену напретка у односу на исход који се очекује од циљне групе.
КИРС	Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
СУМТР	Савет за управљање миграцијама и трајна решења општине Врњачка Бања
ЛСЗ	Локални савет за запошљавање општине Врњачка Бања

ОВ	Општинско веће општине Врњачка Бања
СО	Скупштина општине Врњачка Бања
ОУ	Општинска управа општине Врњачка Бања
ЦСР	Центар за социјални рад општине Врњачке Бање
Евалуација	Оцењивање или евалуација је процењивање неке вредности или појаве по неком утврђеном критеријуму или стандарду. То је процена унапред пројектованих и планираних активности неких појединаца, група или институција и њихових резултата. Евалуација није само завршна процена неког пројекта или програма, већ може бити и процена у свим фазама планирања и активности.
ИОМ	Међународна организација за миграције
UNHCR	Високи комесаријат Уједињених нација за избеглице
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (снаге, слабости, могућности, препреке)

УВОД

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Врњачка Бања 2023-2027 израђен је са идејом водилом да допринесе унапређењу квалитета њиховог живота грађана обухваћених овим документом. Израдом овог локалног плана акције створени су услови да се сви проблеми решавају плански у складу са идентификованим потребама корисника на различитим нивоима, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса.

Да би се овај начин рада одржао, разрадио и унапредио, неопходно је развијати капацитете институција и организација које су саставни део система социјалне политике или се баве проблемима од значаја за живот ове категорије становништва. Обзиром на ограничена буџетска средства којима Општина Врњачка Бања располаже, јасно и прецизно су утврђени приоритетни правци деловања, а активности усмерене ка дефинисаним циљним групама и корисницима услуга. Основ за решавање избегличких питања чини партнерство Локалне самоуправе, Повереништва за избеглице, Црвеног крста општине Врњачка Бања, Центра за социјални рад, свих јавних институција, установа и невладиних организација који су се овом приликом на један квалитетно другачији начин окупили на заједничком задатку. Реализација овог акционог плана треба да буде независна од политичких промена, у локалној власти што треба да омогући Општини Врњачка Бања да пронађе праве моделе за решавање бројних проблема грађана обухваћених овим документом.

Општина Врњачка Бања овим документом изражава пуну спремност за реализацију пројеката и планова, који су представљени у специфичним циљевима Локалног акционог плана. Обједињавањем свих релевантних актера у локалној заједници, кроз сталне активности Савета за миграције и трајна решења, створена је могућност за координацију и активно праћење проблема, као и за реализацију циљева Локалног акционог плана. Коначни циљ, коме се приближавамо кроз овај Локални акциони план, а коме општина Врњачка Бања у свом деловању увек тежи, није само унапређење положаја учесника миграција као једне од угрожених категорија грађана, већ и стварање привредног и друштвеног амбијента у којем ће се препознати развојни потенцијал који имају миграције, као и искоришћавање њиховог позитивног утицаја и ублажавање њихових негативних ефеката..

Бобан Ђуровић

Председник општине Врњачка Бања

ШТА ЈЕ ЛАП ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА

Локални акциони план за управљање миграцијама представља план акције за унапређење положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, економских миграната и дијаспоре и жртава трговине људима.

У овом документу под процесом локалног акционог планирања управљања миграцијама, подразумева се процес унапређења положаја **избеглих¹, интерно расељених лица² (ИРЛ), повратника по споразуму о реадмисији³** (у даљем тексту: повратници), **тражилаца азила⁴ и миграната у потреби без утврђеног статуса, економских миграната и дијаспоре и жртава трговине људима**, као процес доношења одлука о томе које промене значајне за њихов живот намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана.

Локални акциони план за управљање миграцијама посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

Имајући у виду велику флукуацију миграната у потреби чији статус није решен, потребно је да се предузму мере у складу са одлукама које донесу надлежне институције и Радна група.

Локални акциони план за управљање миграцијама доноси се за период 2023-2027. Процес његове израде заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

1. **Локални** – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности,
2. **Партиципативан** – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним, повратницима и мигрантима у локалној заједници,
3. **Утемељен на реалним околностима**, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих, интерно расељених, повратника и миграната,
4. **Прилагођен** ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи,
5. **Користи савремене методе планирања и анализе** свих важних елемената потребних за доношење одлука,
6. **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса прикупљања и анализе основних податка о положају миграната у општини Врњачка Бања, коришћени су следећи извори: резултати анкете са потенцијалним корисницима и

¹ Према конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила је своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплаве и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ Према Споразуму о реадмисији с ЕУ, **повратник** је лице које не испуњава или више не испуњава важеће услове за улазак, боравак или настањење на територији државе чланице ЕУ, уколико је доказано или ако је могуће на основу поднетих *prima facie* доказа веродостојно претпоставити да је то лице држављанин Србије.

⁴ **Тражиоци азила** су лица која су, у складу са важећом законском регулативом, на територији Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил Влада Републике Србије оснива центре у којима они бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара.

састанци са локалним актерима, статистички подаци укључујући податке пописа из 2011.године, различити извештаји и документи као што су подаци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Повереништва за избеглице и миграције у општини Врњачка Бања, Црвеног крста, локалних невладиних организација удружења, извештаји Министарства унутрашњих послова и Комесаријата за избеглице и миграције као и подаци са терена доступни Повереништву за избеглице и миграције и Савету за управљање миграцијама и трајна решења. Процес израде Плана спроведен је у периоду 2022-2023. године.

У складу са Чланом 12. Закона о управљању миграцијама формиран је локални савет за управљање миграцијама (у даљем тексту: Савет за миграције) ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији општине Врњачка Бања. Савет за миграције чине представници/це локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући повереника за избеглице и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција.

Улога и надлежност Савета је да:

1. прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања Општине о миграционим кретањима на територији Општине;
2. предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама;
3. координира радом органа на локалном нивоу чији је рад значајан за област управљања миграцијама;
4. пружа податке од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
5. активно учествује у изради и иновирању Локалног акционог плана, дефинише коначни текст документа и предлаже га органима управљања на усвајање;
6. обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратника и миграната;
7. примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
8. дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
9. планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана;
10. унапређује сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке;
11. предузима друге послове у области управљања миграцијама на територији општине у складу са Законом о управљању миграцијама.

ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА ЛАП

Транспарентност процеса планирања	информације о решавању проблема избеглих и интерно расељених лица на територији Општине Врњачка Бања треба да буду доступне свим заинтересованим странама
Стална интерактивна комуникација између учесника у изради локалног акционог плана	учесници у процесу израде овог документа треба да међусобно континуирано размењују информације о сегментима на којима раде и да конструктивно учествују у креирању других делова локалног акционог плана
Мултидисциплинарност и међуресурска сарадња	акционо планирање треба да ојача постојећа партнерства између цивилног друштва, државних институција и локалне самоуправе и пословног сектора
Праћење и процена успешности решавања питања избеглих и интерно расељених лица	треба утврдити моделе праћења и процене успешности и континуирано пратити постигнуте резултате, анализирати их и благовремено отклањати уочене недостатке
Дефинисање и развијање комуникационе стратегије	неопходно је и корисно активно сарађивати са локалним медијима, како би се корисници максимално информисали и укључили у процес имплементације локалног акционог плана

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама свих категорија становништва у Општини Врњачка Бања обухваћених овим документом, коришћени су следећи извори: статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Повереника за избеглице Општине Врњачка Бања, државних и општинских установа и организација, локалних невладиних организација итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду октобар-децембар 2022. године.

ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ПЛАНИРАЊА

У циљу израде Локалног акционог плана за управљање миграцијама, Савет за миграције и трајна решења био је носилац процеса и предлагач овог документа.

Израда Локалног акционог плана урађена је уз стручну помоћ и подршку Комесаријата за избеглице и миграције, а у оквиру пројекта “Јачање капацитета и партнерства за управљање миграцијама у Србији”, за који је средства обезбедила Влада Швајцарске посредством Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC), уз подршку Међународне организације за миграције (ИОМ) у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије. Општи циљ пројекта је подршка Републици Србији у јачању капацитета за управљање миграцијама.

Улога Савета за миграције општине Врњачка Бања била је да:

1. обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке свим категоријама;
2. размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
3. сарађује са члановима пројектног тима у изради ЛАПа и ажурно доставља све податке од значаја за документ;
4. примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
5. дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
6. планира праћења и оцењивања успешности примене локалног акционог плана;

Захваљујемо се свим члановима Савета за миграције, Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије и Одсеку за локални економски развој и инвестиције на стручној подршци у изради документа.

САЖЕТАК

„Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Врњачка Бања 2023-2027.“ је стратешки документ општине Врњачка Бања којим су утврђене потребе наведених категорија лица и предвиђене мере и активности у циљу унапређења њиховог положаја. Уједно је омогућено и успостављање снажних веза између локалне власти и републичких органа који се баве проблематиком наведених група.

Овај локални акциони план је усклађен са циљевима Националне стратегије за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године, Стратегије за управљање миграцијама (2009) и Стратегије о економским миграцијама 2021-2027, као и Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013-2023. године и Плана развоја општине Врњачка Бања 2023-2030. године. Њиме се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују мере које ће се реализовати како би се достигли постављени циљеви и омогућило одрживо побољшавање услова живота и могућности за интеграцију избеглих, интерно расељених и повратника у локалну заједницу. У изради овог документа и дефинисању циљева и приоритета учествовали су: социјални партнери, релевантне институције и остале заинтересоване стране.

Општи циљ Локалног акционог плана је:

„Управљање миграцијама на свеобухватан начин како би се створили услови за испуњење секторских циљева – заштита права миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.“

Специфични циљеви овог плана су:

- Специфични циљ 1. У периоду од 2023. до 2027. године економски оснажити најмање 250 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности;
- Специфични циљ 2. У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 120 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији доделом грантова у грађевинском материјалу за завршетак започете градње, или адаптацију безусловног стамбеног простора;
- Специфични циљ 3. У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 55 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији откупом домаћинстава с окућницом;
- Специфични циљ 4. У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 32 породице избеглих, доделом станова за закуп, односно откуп;
- Специфични циљ 5. У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, доделом станова за становање у социјално заштићеним условима;
- Специфични циљ 6. У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 6 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији изградњом монтажних кућа;
- Специфични циљ 7. У периоду од 2023. године до 2027. године реализовати 2 циклуса преквалификације и доквалификације за најмање 40 незапослених радно способних избеглих лица, ИРЛ и повратника по споразуму о реадмисији, у директној сарадњи са Националном службом за запошљавање.
- Специфични циљ 8. У периоду од 2023. до 2027. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима

дијаспоре на територији општине идентификацијом и креирањем мреже корисника и организацијом (минимум 4) догађаја за кориснике од стране општине

- Специфични циљ 9. У периоду од 2023. до 2027. године изградити и ојачати институционалне капацитете за праћење и унапређење квалитета података о економским миграцијама/дијаспори, мапирањем и креирањем базе података и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.
- Специфични циљ 10. У периоду од 2023-2027 у сарадњи са локалним тимом за спровођење стратегије спречавања и превенције трговине људима и заштите жртава трговине људима организовати 3 радионице са темом превенције трговине људима намењених запосленима у јавном сектору као циљној групи.

ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ НА ИЗРАДИ ЛАП-а	ИСХОДИ
1. Покретање процеса израде ЛАП-а	Донета Одлука о покретању процеса израде ЛАП-а
2. Реализација Одлуке о покретању процеса израде ЛАП-а	Формирање радне групе за израду нацрта ЛАП-а
3. Анализа стања: анкетање заинтересованих страна/циљних група; прикупљање статистичког материјала и релевантних докумената за потребе израде ЛАП-а	Формирање полазне тачке на основу анализе анкета и прикупљеног материјала
4. Дефинисање приоритетних циљних група	Дефинисане приоритетне циљне групе
5. Утврђивање општих и посебних циљева	Дефинисани општи и посебни циљеви
6. Утврђивање активности, индикатора, верификатора и одговорности	Дефинисане активности, индикатори, верификатори и одговорности
7. Планирање потребних ресурса за реализацију ЛАП-а	Исказани ресурси потребни за реализацију ЛАП-а
8. Утврђивање механизма имплементације и вредновања ЛАП-а	Утврђени механизми имплементације у вредновања ЛАП-а
9. Усвајање ЛАП-а	Донета одлука о усвајању ЛАП-а

ПОГЛАВЉЕ 1

1. ПРОФИЛ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

1.1. Профилисање заједнице

Профил заједнице је настао као потреба за прикупљањем и обједињавањем економских показатеља и осталих значајних података у један документ који ће служити, како као полазна тачка за израду ЛАП-а општине Врњачка Бања, тако и за даље кораке у унапређивању квалитета живота у општини Врњачка Бања избеглих, ИРЛ, повратника и лица из трећих земаља и осталих мигрантских група.

Приликом прикупљања и припреме квантитативних података коришћени су подаци који су преузети са сајта Завода за статистику (www.stat.gov.rs), општинске документације, са сајтова Националне службе за запошљавање (www.nsz.gov.rs), и локалне канцеларије Националне службе за запошљавање, филијале у Врњачкој Бањи и са сајтова надлежних министарстава. Такође су коришћени и подаци из општинских стратешких докумената: Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013-2023, Плана развоја општине Врњачка Бања 2023-2030. године, Стамбене стратегије Општине Врњачка Бања 2019-2029, Акционог плана за младе 2020-2025, важећих урбанистичких планова и Просторног плана општине Врњачка Бања.

1.2. Географски положај

Врњачка Бања, туристичко место прве категорије, налази се у централном делу Републике Србије на 43°37' северне географске ширине, 20°53' источне географске дужине, на око 200km јужно од Београда.

Простире се долином Западне Мораве, северним падинама Гоча (1.147 мнв), и налази у залеђу јужних обронака Гледићких планина (Црни врх 819 мнв, Палеж 853 мнв), Копаоника (2.017 м), Жељина (1.785 м) и Столова (1.376 м). На простору од 239 km², у 14 насеља, по попису из 2002. године, живи 26.492 становника (Према прелиминарним подацима пописа из 2011. године у Врњачкој Бањи живи 27.332 становника). Према званичним подацима из 2014. године, општина Врњачка Бања има 26.948 становника.

Обухватајући простор средњег поља Западног поморавља, општина Врњачка Бања се налази на **инфраструктурном коридору Краљево - Крушевац**. Просторно, општина Врњачка Бања припада групи мањих општина у Србији. У непосредном је територијалном контакту са општинама

Краљево, Трстеник и Александровац, са којима је **инфраструктурно веома добро повезана**. Магистралним железничким и путним правцем повезана је преко Краљева и Крушевца са свим осталим подручјима у Србији, а путем преко Гоча и непосредно са Александровцем.

Рељеф је мешовитог равничарског и брдско-планинског карактера. Просечна надморска висина Врњачке Бање је 230 мнв. Минерални извори Бање леже на 255 мнв. У ортографском погледу најинтересантнији је Борјак шумски комплекс, са израженим свим експозицијама, заравњеним гребенима и стрмим падинама према водотоцима.

1.3. Демографске карактеристике

1.3.1. Укупно становништво

Подручје општине Врњачка Бања обухвата општински центар Врњачка Бања и 13 сеоских насеља, тако да становништво према урбано-руралној структури чини 37,3% градског и 62,7% сеоског становништва.

Табела 1 Упоредни преглед пораста – пада броја становника на територији Општине Врњачка Бања у периоду 1948-2020

Година	Број становника	Базни индекси	Ланчани индекси
1948.	15.916	100,0	100,0
1953.	17.394	109,3	109,3
1961.	18.820	118,2	108,2
1971.	21.940	137,8	116,6
1981.	24.768	155,6	112,9
1991.	25.875	162,6	104,5
2002.	26.492	166,4	102,4
2011.	27.332	171,7	103,2
2012.	27.527	171,7	100,7
2013.	27.141	170,5	98,6
2014.	26.948	169,3	99,3
2015.	26.751	168,1	99,3
2016.	26.544	166,8	99,2
2017.	26.322	165,4	99,2
2018.	26.141	164,2	99,3
2019.	25.964	163,1	99,3
2020.	25.722	161,6	99,1

Кретање становништва на подручју општине Врњачка Бања са проценама до 2020. године, поред апсолутног смањења становништва, карактеришу две основне детерминанте: негативни природни прираштај и демографско пражњење брдско-планинског подручја. Период од 1948. године до 2012. године карактерише позитиван тренд (са 15.916 у 1948. години, број становника на подручју општине Врњачка Бања се повећао на 27.527 у 2012. години). Међутим, у последњим декадама 1971-1981. и 1991-2012. године општина Врњачка Бања бележи смањење стопе прираста укупног становништва (12,1 и 4,3 на 1.000 становника). Такође, вредности ланчаних индекса опадају (са 116,6 у 1971. на 102,4 у 2002. и 103,2 у 2012. години). Последњих седам година се бележи апсолутни пад броја становника са 27.527 у 2012. години, на 25.722 у 2020. години. Наведену констатацију треба имати увек у виду када се анализирају каснији подаци о кретању незапослености, како би јасније били сагледани трендови кретања на тржишту рада.

Табела 2 Упоредни приказ Општине Врњачка Бања и окружења (Попис 2011. године)⁵

	Површина (km ²)	Учешће	Бр. становника	Учешће	Густина насељености
Србија	88.361	100,00%	7.120.666	100,00%	80,6 ст./km ²
Округ	3.918	4,43%	300.102	4,22%	76,6 ст./km ²
Општина	239	0,27%	27.332	0,38%	114,3 ст./km ²

Табела 3 Упоредни преглед пораста – пада броја становника по насељима Општине Врњачка Бања у периоду 1948-2011.⁶

	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
Врњачка Бања	2355	3158	4971	6520	9699	9812	9912	10004
Вранеша	1409	1415	1432	1487	1550	1529	1422	1400
Врњци	1577	1734	1332	2729	1569	1846	2000	2268
Вукушица	385	427	353	320	310	283	244	226
Гоч	309	289	300	224	155	79	68	52
Грачац	2395	2386	2277	2129	2012	2045	2012	1824
Липова	553	592	583	640	762	938	965	932
Ново Село	2244	2340	2421	2651	3168	3619	3939	4430
Отроци	849	888	852	761	698	627	540	497
Подунавци	710	762	811	1070	1315	1365	1441	1495
Рсавци	435	435	436	424	424	410	400	334
Руђинци	1128	1211	1276	1335	1468	1826	1998	2452
Станишинци	934	935	922	722	665	473	375	241
Штулац	633	822	854	878	973	1007	1129	1177
Укупно	15916	17394	18820	21940	24768	25875	26492	27332

Када је реч о упоредном прегледу основних демографских параметара општине и Републике Србије приказано табеларно у наставку, уочава се да су стопе живорођених и природног прираштаја ниже од републичких, док су рецимо, просечна старост и индекс старења изнад републичког просека.

Табела 4 Упоредни преглед основних демографских параметара Општине и Републике Србије⁷

Врњачка Бања			Република Србија		
Густина насељености (број становника/км ²) ³	111	(2016)	Густина насељености (број становника/км ²) ³	91	(2016)
Стопа живорођених ³	8	(2016)	Стопа живорођених ³	9	(2016)
Стопа умрлих ³	14	(2016)	Стопа умрлих ³	14	(2016)
Стопа природног прираштаја ³	-6	(2016)	Стопа природног прираштаја ³	-5	(2016)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	77	(2016)	Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	75	(2016)
Просечна старост (у годинама) ³	45	(2016)	Просечна старост (у годинама) ³	43	(2016)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	163	(2016)	Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	140	(2016)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,95	(2011)	Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,88	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	22715	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	6136010	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	27474	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	6824556	(2041)

⁵ Извор: РЗС „Попис становништва, домаћинства и станова у РС у 2011.“

⁶ Извор података: РЗС: Упоредни преглед броја становника 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991. 2002. и 2011. године, Књига 9.

⁷ Извор података: Витална статистика, РЗС, Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС.

Густина насељености (број становника/км ²) ³	110	(2017)	Густина насељености (број становника/км ²) ³	90	(2017)
Стопа живорођених ³	7	(2017)	Стопа живорођених ³	9	(2017)
Стопа умрлих ³	16	(2017)	Стопа умрлих ³	15	(2017)
Стопа природног прираштаја ³	-9	(2017)	Стопа природног прираштаја ³	-6	(2017)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	77	(2017)	Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	75	(2017)
Просечна старост (у годинама) ³	45	(2017)	Просечна старост (у годинама) ³	43	(2017)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	167	(2017)	Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	142	(2017)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,95	(2011)	Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,88	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	22715	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	6136010	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	27474	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	6824556	(2041)
Површина (км ²) ¹	239	(2017)	Површина (км ²) ¹	88499	(2017)
Број насеља ²	14	(2017)	Број насеља ²	6158	(2017)
Становништво – процена средином године ³	26141	(2018)	Становништво – процена средином године ³	6982604	(2018)
Густина насељености (број становника/км ²) ³	109	(2018)	Густина насељености (број становника/км ²) ³	90	(2018)
Стопа живорођених ³	8	(2018)	Стопа живорођених ³	9	(2018)
Стопа умрлих ³	16	(2018)	Стопа умрлих ³	15	(2018)
Стопа природног прираштаја ³	-8	(2018)	Стопа природног прираштаја ³	-5	(2018)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	77	(2018)	Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	76	(2018)
Просечна старост (у годинама) ³	45	(2018)	Просечна старост (у годинама) ³	43	(2018)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	170	(2018)	Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	143	(2018)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,95	(2011)	Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,88	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	22715	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	6136010	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	27474	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	6824556	(2041)
Површина (км ²) ¹	239	(2018)	Површина (км ²) ¹	88499	(2018)
Број насеља ²	14	(2018)	Број насеља ²	6158	(2018)
Становништво – процена средином године ³	25964	(2019)	Становништво – процена средином године ³	6945235	(2019)
Густина насељености (број становника/км ²) ³	109	(2019)	Густина насељености (број становника/км ²) ³	90	(2019)
Стопа живорођених ³	8	(2019)	Стопа живорођених ³	9	(2019)
Стопа умрлих ³	15	(2019)	Стопа умрлих ³	15	(2019)
Стопа природног прираштаја ³	-7	(2019)	Стопа природног прираштаја ³	-5	(2019)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	77	(2019)	Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	76	(2019)
Просечна старост (у годинама) ³	45	(2019)	Просечна старост (у годинама) ³	43	(2019)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	174	(2019)	Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	144	(2019)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,95	(2011)	Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,88	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	22715	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	6136010	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	27474	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	6824556	(2041)
Становништво – процена средином године ³	25722	(2020)	Становништво – процена средином године ³	6899126	(2020)
Густина насељености (број становника/км ²) ³	108	(2020)	Густина насељености (број становника/км ²) ³	89	(2020)
Стопа живорођених ³	8	(2020)	Стопа живорођених ³	9	(2020)
Стопа умрлих ³	19	(2020)	Стопа умрлих ³	17	(2020)

Стопа природног прирастаја ³	-11	(2020)	Стопа природног прирастаја ³	-8	(2020)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	76	(2020)	Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	74	(2020)
Просечна старост (у годинама) ³	45	(2020)	Просечна старост (у годинама) ³	43	(2020)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	176	(2020)	Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	145	(2020)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2.95	(2011)	Просечан број чланова домаћинства ⁴	2.88	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	22715	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	6136010	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	27474	(2041)	Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	6824556	(2041)

Извор:¹ Републички геодетски завод² Територијални регистар,

РЗС

³ Витална статистика, РЗС⁴ Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС**1.3.2. Становништво према старосним групама и полу, 2015-2019.**

Када је реч о становништу према старосним групама највеће учешће у укупном становништву има контингент становништва старости 18-64 које износи 60% што је за 2% ниже од републичког просека који износи 62%. Следи контингент становништва старости 65+ чије учешће износи 24% и за 3% је више од републичког просека који износи 21%. Најмањи контингент становништва је она који обухвата становништво старости 0-17 чије учешће у укупном становништву општине износи свега 16% и за 1% је ниже од републичког просека који износи 17%.

Табела 5 Становништво према старосним групама⁸

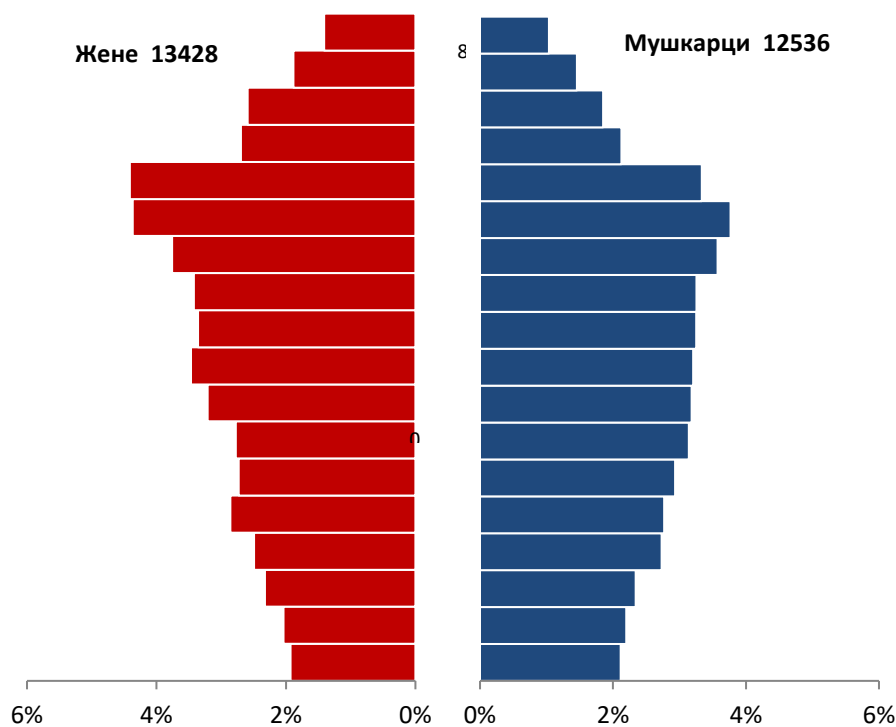
	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	746	794	730	788	714	780	705	782	708	777
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	1018	1027	1011	1015	982	995	940	958	896	945
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	532	579	508	571	500	565	520	562	548	546
Деца старости 0–17 година	2152	2262	2101	2233	2067	2187	2052	2155	2030	2137
Број младих (15–29 година)	2231	2326	2174	2267	2118	2221	2111	2205	2108	2185
Радни контингент становништва (15–64 година)	8922	8600	8755	8493	8609	8402	8479	8316	8328	8195
Укупан број становника	13881	12870	13756	12788	13628	12694	13521	12620	13428	12536

На следећем графику види се претходно описана структура становништва представљена према петогодишњима и подељена према полу. Овако представљени подаци сликовит о приказују постепен процес старења сдстановништва општине.

Графикон 1 Становништво по петогодишњима и полу, 2019.⁹

Стар

⁸ Извор: Витална статистика, РЗС⁹ Извор: Витална статистика, РЗС

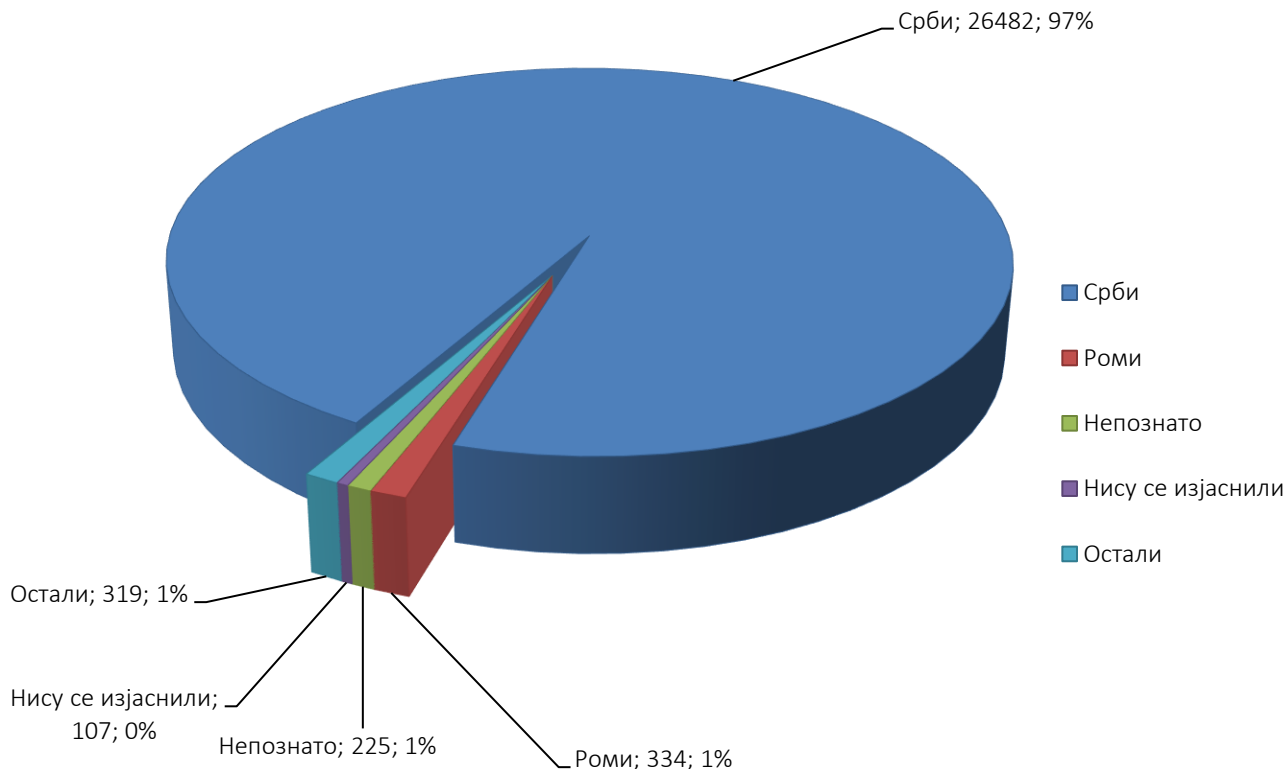
Извор: Витална статистика, РЗС.

1.3.3. Етничка структура становништва према попису из 2011. године¹⁰

Када је реч о стању на нивоу Републике Србије, према националној припадности, као Срби изјаснило се 83,3% особа, а још 20 етничких заједница имало је по више од 2.000 припадника. Примећен је веома велики раст броја особа које су се изјасниле по регионалној припадности, као и оних који се нису изјаснили. Осим тога, забележен је велики пораст броја особа изјашњених као Горанци и Роми. Највећи пад броја припадника био је међу Југословенима и Црногорцима. На нивоу општине Врњачка Бања, према резултатима пописа, највећи број становника, њих 26.482 односно 97% изјаснио се као Срби што је за непуних 14% изнад резултата на нивоу републике. Следе Роми са 334 односно 1%, Остали са 319 односно 1%, Непознато са 225 односно 1% и Нису се изјаснили са 107 односно мање од 1%.

Графикон 2 Етничка структура становништва општине Врњачка Бања према попису из 2011. год.

¹⁰ Преузето из Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013-2023. године

1.3.4. Образовна структура становништва

Образовна структура становништва има посебан значај у демографским истраживањима, с обзиром на утицај који има на природно и миграционо кретање становништва. У образовној структури становништва старог 15 и више година на подручју Врњачке Бање (2011. године), завршена средња школа је најчешћи вид образовања код оба пола (50,84% становника), на другом месту је основно образовање (20,38% углавном старијег слоја становништва), док је 14,89% становништва општине са вишом и високом стручном спремом. Значајно је напоменути да је 42,36% становништва општине на нивоу основног и нижег образовања, што неспорно захтева веће ангажовање на образовању становништва кроз доквалификацију, преквалификацију и програме перманентног образовања. Иако је забележен тренд смањења броја неписмених у последњих 20 година и даље је присутан значајан проценат неписменог становништва (778 становника), посебно женског становништва (5,37% становништва старог 10 и више година). У 2011. години се бележи смањење броја неписменог становништва на 411 са 778, колико је било 2002. године. Иако је забележено смањење, још увек је висок проценат неписмености, поготово жена. Од укупног броја неписменог становништва, проценат женског неписменог становништва 2011. године износи 89,54%.

Значајно је напоменути да је дошло до пораста броја становништва са вишим и високим образовањем у укупној образовној структури. Док је 2002. године у образовној структури посматраног становништва 2.326 становника општине било са вишом и високом стручном спремом, у 2012. години долази до скока од преко 50%, на 3.530 становника са овом стручном спремом. Прост броја становника са вишом и високом стручном спремом делом се правда отварањем великог броја приватних висдокообразовних институција, а делом опредељивањем незапослених лица да стицањем вишег нивоа образовања повећају себи могућност проналаска посла на тржишту рада.

Табела 6 Становништво старо 15 и више год. према полу, школској спреми и писмености (по попису из 2002. год.)

ВРЊАЧКА БАЊА	Пол	Укупно (3+5+7+8+9+15+16+17)	Без школске спреме		1-3 разреда основне школе		4-7 разреда основне школе	основно образовање	Средње образовање						Више образовање	Високо образовање	Непознато
			свега	неписмени	свега	неписмени			свега	стручне школе у двогод. и трогод. трајању	гимназија	средње стручне школе	средње усмерено образовање	школе за специјализацију			
М	10.716	246	74	142	1	1.233	2.442	5.113	2.373	405	1.814	371	150	702	610	228	
Ж	11.658	1.201	704	401	8	1.588	2.772	4.531	1.224	636	2.237	398	36	519	495	151	
Σ	22.374	1.447	778	543	9	2.821	5.214	9.644	3.597	1.041	4.051	769	186	1.221	1.105	379	

Табела 7 Становништво старо 15 и више год. према полу, школској спреми и писмености (по попису из 2011. год.)

ВРЊАЧКА БАЊА	Пол	Укупно (3+5+7+8+9+15+16+17)	Без школске спреме		1-3 разреда основне школе		4-7 разреда ОШ	основно образовање	Средње образовање						Више образовање	Високо образовање	Непознато
			свега	неписмени	свега	неписмени			свега	стручне школе у двогод. и трогод. трајању	гимназија	средње стручне школе	средње усмерено образовање	школе за специјализацију			
М	11.332	80	43	2.303	6.314	3.088	545	2.393	...	288	782	973	54	
Ж	12.373	574	368	2.528	5.738	2.019	826	2.818	...	75	744	1.031	59	
Σ	23.705	654	411	4.831	12.052	5.107	1.371	5.211	...	363	1.526	2.004	113	

Пописом у 2011. години први пут су прикупљени подаци о „компјутерској“ писмености, односно подаци о томе да ли лице зна да врши обраду текста, израђује табеле, шаље и прима електронску пошту, као и да ли зна да користи интернет. Републички завод за статистику груписао је лица на: „Компјутерски писмена лица“ (лица која знају да обављају све четири активности на рачунару), „Лица која делимично познају рад на рачунару“ (лица која знају да обављају једну, две или три поменуте активности, али не и све четири) и „Компјутерски неписмена лица“ (лица која не умеју да обављају ни једну од наведених активности). Наведени подаци нам показују да је компјутерска писменост релативно равномерно распоређена по полу, док женски пол благо предљачи када је реч о компјутерски неписменим лицима. У односу на укупан број овог контингента становништва, 45,60% становништва је рачунарски писмено, односно делимично писмено, што је испод републичког просека који износи 48,99%.

Табела 8 Становништво старо 15 и више год. према компјутерској писмености и полу (по попису из 2011. год.)

Пол	Укупно	Компјутерски писмена лица	Лица која делимично познају рад на рачунару	Компјутерски неписмена лица
Σ	23.705	7.064	3.746	12.895
М	11.332	3.530	1.893	5.909
Ж	12.373	3.534	1.853	6.986

1.4. Незапосленост

На основу годишњих извештаја Националне службе за запошљавање уочава се да укупни показатељи тржишта рада имају позитиван смер кретања. Позитивне промене у погледу броја евидентираних незапослених лица у периоду 2010-2021 имају делом своје оправдање у реализацији програма и мера активне политике запошљавања које је локална самоуправа самостално или у сарадњи са НСЗ реализовала у посматраном периоду као и у мерама Владе РС на санирању последица пандемије вируса COVID-19. Међутим, као што је раније напоменуто, наведене резултате анализе треба узети са резервом, обзиром да се од 2012. године региструје константан пад броја становника на територији општине са 27.527 становника колико је било процењено 2012. године, на 25.964 колико према проценама АПР-а за 2019. годину има на територији општине Врњачка Бања, што представља разлику од 1.563 становника, или 5,68%.

1.4.1. Структура незапослености према радном искуству, инвалидитету, држављанству и националности

Табела 9 Преглед незапослености према радном искуству, инвалидитету, држављанству и националности за период 2010-2021. год.¹¹

Год	Незапос. лица		Просечна дужина тражења посла (у месецима)		Претходно радно искуство				ОСИ		Држављанство								Национал.	
					Први пут траже запослење / без радног искуства		Били у радном односу / радно ангаж.				Република Србија		Избег.		Интерно рас. лица		Страни држ.		Роми	
					Σ	Ж	Σ	Ж			Σ	Ж	Σ	Ж	Σ	Ж	Σ	Ж	Σ	Ж
2010.	3558	1923			1853	990	1705	933	17	5	3537	1914	13	4	7	4	1	1	106	52
2011.	3456	1829			1417	800	2039	1029	18	4	3362	1782	12	4	81	42	1	1	93	44
2012.	3567	1894			1368	764	2199	1130	19	6	3463	1847	13	3	91	44	0	0	99	49
2013.	3540	1878			1274	703	2266	1175	17	4	3433	1830	12	4	94	43	1	1	134	67
2014.	3513	1843			1225	659	2288	1184	19	9	3407	1799	11	4	94	39	1	1	141	70
2015.	3495	1881			1116	631	2382	1250	32	13	3379	1822	9	2	107	56	3	1	131	65
2016.	3501	1882			1036	576	2465	1306	30	14	3397	1829	6	2	92	47	6	4	133	61
2017.	3264	1752	56,18	60,56	960	521	2304	1231	31	15	3155	1694	8	4	95	50	6	4	128	58
2018.	3010	1592	59,59	63,15	812	437	2198	1155	23	8	2894	1531	5	3	105	54	6	4	125	57
2019. ¹²	2720	1436	59,97	63,33	1192	645	1528	791	21	7	2622	1381	8	5	85	47	5	3	111	57
2020. ¹³	2563	1404			1186	650	1377	754	24	11	2477	1354	4	2	78	47	4	1	122	63
2021.	2445	1339	59,57	63,34	992	531	1453	808	20	6	2367	1297	10	5	66	37	2	0	139	76

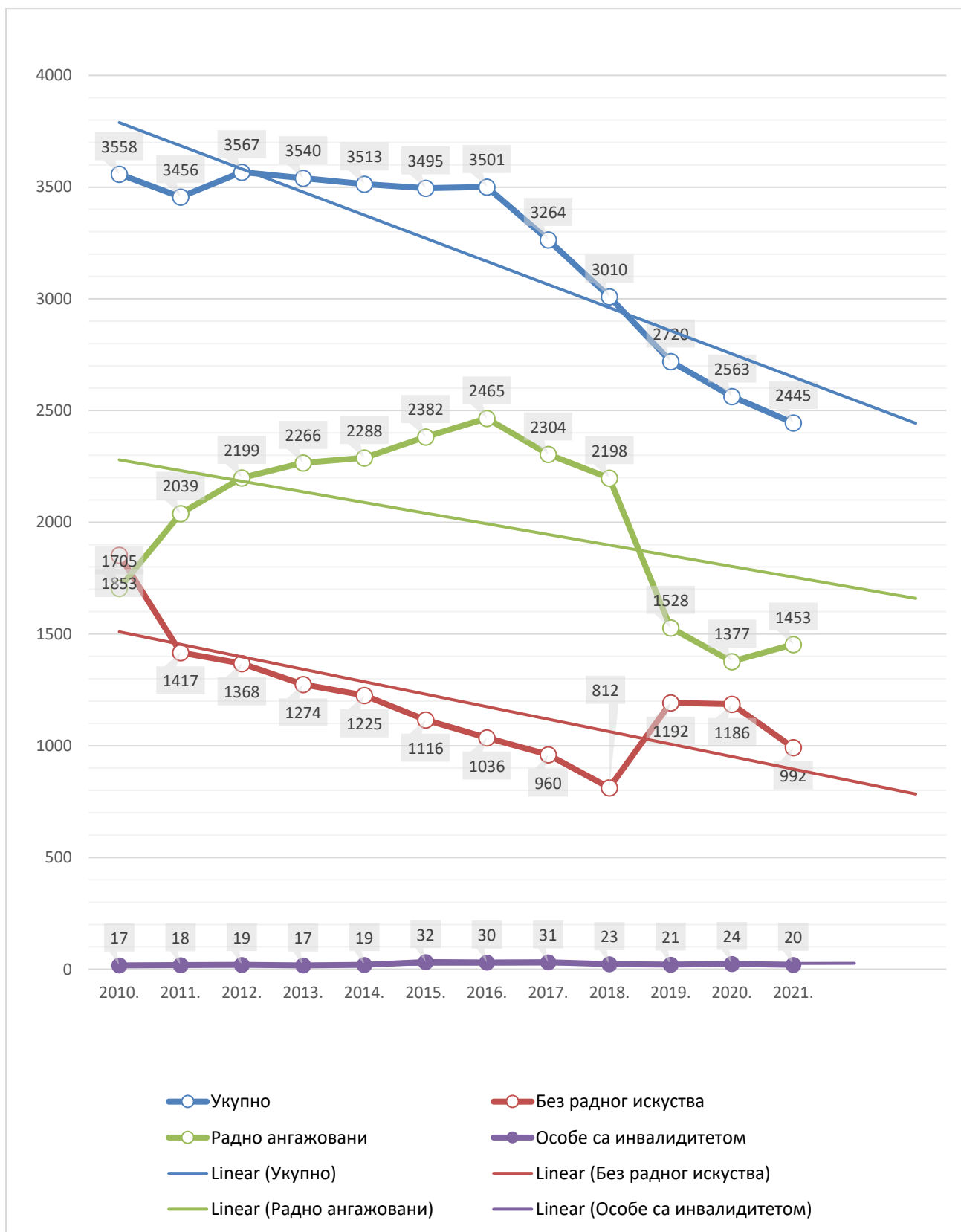
Следећи график илуструје и јасније приказује кретање посматраних показатеља са екстраполацијом тренда на 2022. и 2023. годину, у случају да се примене исте мере и програми као и у ранијим периодима, у истом или сличном окружењу уочава се даљи пад евидентиране незапослености.

¹¹ Извор: Годишњи извештаји НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања

¹² Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2019. године (подаци добијени из новог Интегрисаног информационог система НСЗ који је пуштен у рад у марту 2019. године)

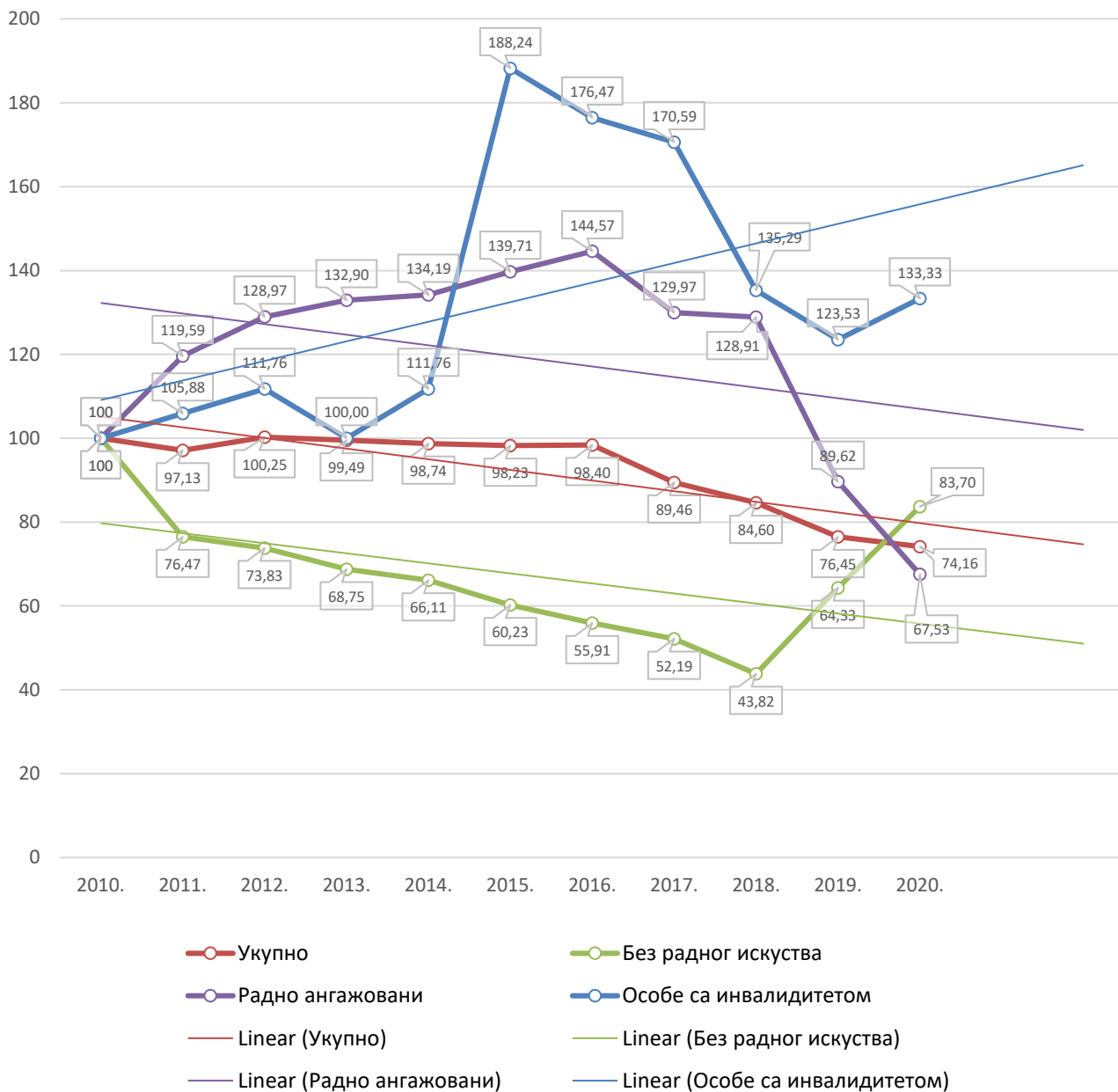
¹³ Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2019. године

Графикон 3 Структура незапослености према радном искуству и инвалидитету

Када претходне податке претворимо у график са базним индексима чија је база 2010=100, још се јасније уочавају наведене промене.

Графикон 4 Структура незапослености према радном искуству и инвалидитету (базни индекс: 2010=100)

1.4.2. Структура незапослености према степену стручне спреме

Ако наведене укупне показатеље представимо кроз степен стручне спреме, уочава се смањење броја евидентираних незапослених лица на свим степеновима стручне спреме. Оправдање у овој промени можемо пронаћи у појачаном запошљавању, чињеници да један број лица постаје неактиван, као и да се у временима кризе млади чешће одлучују за наставак образовања као алтернативу немогућности запослења. Када је реч о самој структури незапослених према степену стручне спреме, уочава се и даље велико учешће нискоквалификованих/без квалификација од 630 лица у укупном броју евидентираних незапослених лица, односно 25,77% што је ниже од републичког просека који је износио 32,8%.

Табела 10 Структура незапослености према степену стручне спреме

Година	Степен стручне спреме ¹⁴																			
	I		II		III		IV		V		VI-1		VI-2		VII-1		VII-2		VIII	
	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж
2010.	1.132	619	153	104	988	449	917	553	51	13	116	73	17	12	179	100	-	-	-	-
2011.	977	508	156	102	973	401	907	559	48	11	119	74	60	44	214	128	2	2	-	-
2012.	951	475	159	99	980	410	989	616	48	10	129	79	89	59	239	143	3	3	-	-
2013.	951	474	160	104	936	409	984	596	48	10	114	65	93	59	252	159	2	2	-	-
2014.	917	451	163	104	935	392	960	582	46	11	107	63	114	67	267	170	4	3	-	-
2015.	913	470	156	94	906	399	985	589	47	15	104	64	108	70	277	178	2	2	-	-
2016.	901	451	152	92	921	411	987	585	58	20	103	66	94	61	284	185	1	1	-	-
2017.	838	410	151	91	820	367	942	556	46	12	87	55	91	63	289	188	-	-	-	-
2018.	807	380	130	84	781	356	857	504	36	10	84	49	85	59	230	149	1	1	-	-
2019. ¹⁵	692	326	120	71	694	314	826	489	35	8	69	45	73	50	210	132	1	1	-	-
2020. ¹⁶	636	307	109	69	628	301	808	476	28	8	64	46	76	51	209	143	3	3	2	0
2021.	630	320	103	68	620	292	761	446	24	8	66	45	58	38	177	117	5	5	1	0

1.4.3. Структура незапослености према годинама старости¹⁷

Табела 11 Структура незапослености према годинама старости

Год.	Године старости																					
	15-19		20-24		25-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60-64		65+	
	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж	Ук.	Ж
2010.	97	44	366	172	421	241	434	253	394	243	405	236	427	225	413	236	413	211	175	52	23	10
2011.	94	42	325	166	431	245	442	252	383	217	418	235	413	219	390	203	419	205	141	45	-	-
2012.	75	35	357	185	459	258	451	259	406	240	408	229	438	245	410	209	399	196	154	38	-	-
2013.	78	44	404	190	439	243	431	247	380	230	413	243	405	232	435	232	390	192	165	25	-	-
2014.	75	33	395	209	482	253	420	241	378	224	375	217	396	214	428	238	384	183	180	31	-	-
2015.	67	31	355	185	438	251	413	237	396	228	398	233	405	233	439	247	367	175	220	60	-	-
2016.	70	19	321	180	432	238	381	215	400	225	378	231	432	282	473	254	363	180	251	78	-	-
2017.	66	20	265	145	369	198	341	207	372	202	380	224	380	223	424	232	366	209	271	92	-	-
2018.	58	18	218	112	313	165	306	186	327	179	326	194	374	220	399	228	423	217	-	-	-	-
2019. ¹⁸	57	23	217	108	276	140	277	175	273	153	308	168	305	188	379	219	403	205	225	70	-	-
2020. ¹⁹	76	31	206	119	286	131	221	141	288	157	272	154	289	161	351	206	378	206	236	99	-	-
2021.	56	26	184	86	236	120	235	136	237	131	246	145	265	157	328	190	391	221	267	127	-	-

У наведеној табели приказани су исти подаци, овај пут груписани према годинама старости. НСЗ посматра интервале од пет година, као што је приказано у табели. Обзиром да су промене мале да би биле уочљиве у датим временским интервалима од по пет година, изведена је следећа табела која проширује интервале на 15-29, 30-49 и 50-65 и више година.

¹⁴ Извор: Годишњи извештаји НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања

¹⁵ Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2019. године.

¹⁶ Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2020. године.

¹⁷ Извор: Годишњи извештаји НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања

¹⁸ Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2019. године.

¹⁹ Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2020. године.

Табела 12 Структура незапослености према годинама старости – интегрални преглед²⁰

Година	Године старости					
	15-29		30-49		50-65+	
	Ук.	Жене	Ук.	Жене	Ук.	Жене
2010.	884	457	1.650	957	1.024	509
2011.	850	453	1.656	923	950	453
2012.	901	478	1.703	973	963	443
2013.	921	477	1.629	952	990	449
2014.	952	495	1.569	896	992	452
2015.	860	468	1.612	931	1.026	482
2016.	823	437	1.591	933	1.087	512
2017.	700	363	1.473	856	1.091	533
2018.	589	295	1.333	779	822	445
2019. ²¹	550	295	1.163	664	1.007	494
2020. ²²	548	281	1.050	613	965	511

²⁰ Извор: Годишњи извештаји НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања.²¹ Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2019. године.²² Извештај НСЗ – Филијала Краљево – испостава Врњачка Бања закључно са 30.11.2020. године.

1.5. Запосленост

Табела 13 Запосленост у општини Врњачка Бања у периоду 2001. – 2021. год. (годишњи просек)

Година	Територија	Укупно	% жене	Запослени у предузећима, установама, задругама и др. организ.	Лица која самостално обављају делатност	Број запослених на 1000 ст.	
						Укупно	Запослени у предузећима, установама, задругама и др. организ.
2001.	РС	1.904.477	43,2	1.555.035	349.442	246	201
	Центр. Србија	1.399.256	43,2	1.150.163	249.093	243	170
	Рашки округ	64.641	43,3	46.393	18.248	206	148
	Врњачка Бања	5.266	45,9	4.358	908	201	166
2002.	РС	1.848.531	43,4	1.458.645	389.886	246	194
	Центр. Србија	1.354.633	43,6	1.076.409	278.224	248	197
	Рашки округ	62.951	43,5	44.536	18.415	216	153
	Врњачка Бања	7.113	50,8	4.269	2.844	268	161
2003.	РС	1.813.570	43,9	1.383.807	429.763	241	184
	Центр. Србија	1.331.329	44,1	1.022.280	309.049	243	187
	Рашки округ	62.632	42,8	41.250	21.382	214	141
	Врњачка Бања	7.539	50,2	4.443	3.096	282	166
2004.	РС	2.050.854	43,4	1.580.140	470.714	275	212
	Центр. Србија	1.513.708	43,6	1.172.658	341.050	278	216
	Рашки округ	69.331	41,3	45.573	23.758	236	155
	Врњачка Бања	8.685	48,3	5.526	3.159	327	208
2005.	РС	2.068.964	43,5	1.546.471	522.493	278	208
	Центр. Србија	1.524.198	43,8	1.145.723	378.475	281	211
	Рашки округ	70.875	41,5	44.492	26.383	240	151
	Врњачка Бања	8.500	46,3	5.044	3.457	320	190
2006.	РС	2.025.627	43,1	1.471.150	553.877	274	199
	Центр. Србија	1.497.531	43,2	1.090.808	406.723	277	202
	Рашки округ	70.854	41,1	43.234	27.621	239	146
	Врњачка Бања	8.411	43,1	4.718	3.693	318	178
2007.	РС	2.002.344	43,4	1.432.851	569.494	271	194
	Центр. Србија	1.472.954	43,4	1.059.091	413.863	273	196
	Рашки округ	72.331	40,5	43.087	29.244	243	145
	Врњачка Бања	9.060	43,8	5.112	3.948	342	193
2008.	РС	1.999.476	43,7	1.428.457	571.019	272	194
	Центр. Србија	1.466.133	43,8	1.052.529	413.604	273	196
	Рашки округ	70.729	41,0	41.810	28.919	237	140
	Врњачка Бања	9.052	43,7	5.082	3.970	342	192
2009.	РС	1.889.085	44,3	1.396.792	492.293	258	191
	Центр. Србија	1.391.175	44,5	1.034.443	356.732	260	193
	Рашки округ	65.556	41,7	40.623	24.943	219	136
	Врњачка Бања	8.568	42,6	5.144	3.424	324	194
2010.	РС	1.796.000	44,8	1.355.000	441.000	246	186
	Центр. Србија	-	-	-	-	-	-
	Рашки округ	60.000	40,2	39.000	21.000	200	130
	Врњачка Бања	8.000	41,7	5.000	3.000	289	183
2011.	РС	1.746.138	45,9	1.342.892	403.246	2414	185
	Центр. Србија	-	-	-	-	-	-
	Рашки округ	5.608	43,2	38.094	17.986	187	127
	Врњачка Бања	6.703	46,3	4460	2243	255	170
2012.	РС	1.727.048	48,1	1.341.114	385.934	240	186
	Центр. Србија	-	-	-	-	-	-
	Рашки округ	54.277	43,4	37.458	16.819	196	121
	Врњачка Бања	6.020	47,9	4030	1990	220	147
2013.	РС	1.715.163	46,2	1.338.082	377.081	239	187
	Центр. Србија	-	-	-	-	-	-
	Рашки округ	-	-	-	-	-	-
	Врњачка Бања	5.849	48,2	3.953	1.896	216	146
2014.	РС	1.697.686	47,0	1.323.831	373855	238	186
	Центр. Србија	-	-	-	-	-	-
	Рашки округ	-	-	-	-	-	-
	Врњачка Бања	5.568	48,5	3.669	1.899	207	136

2015.	РС	1.989.617	93.320	1.587.437	308.863	280	224
	Београдски р.	670.296	3.128	597.193	69.976	399	355
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	470.555	43.315	332.762	94.482	239	169
	Рашка област	64.140	3.110	45.594	15.437	209	148
	Врњачка Бања	6.235	94	4.297	1.845	233	161
2016.	РС	2.009.785	89.106	1.597.366	323.313	285	226
	Београдски р.	669.845	3.118	593.146	73.581	398	352
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	475.397	41.533	334.476	99.387	243	171
	Рашка област	64.699	2.966	45.169	16.564	211	147
	Врњачка Бања	6.696	91	4.706	1.898	252	177
2017.	РС	2.062.588	85.231	1.634.901	342.457	294	233
	Београдски р.	691.555	3.014	609.082	79.459	410	361
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	486.165	39.910	341.205	105.051	250	176
	Рашка област	67.036	2.819	46.344	17.873	220	151
	Врњачка Бања	7.015	83	4.828	2.104	267	183
2018.	РС	2.131.079	78.533	1.688.241	364.305		
	Београдски р.	717.998	2.728	629.921	85.349		
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	500.520	36.979	352.164	111.378		
	Рашка област	68.847	2.651	47.504	18.692		
	Врњачка Бања	7.247	74	5.001	2.172		
2019.	РС	2.173.135	71.868	1.723.828	377.439		
	Београдски р.	742.122	2.488	649.860	89.774		
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	508.059	33.759	359.214	115.086		
	Рашка област	69.373	2.453	48.127	18.793		
	Врњачка Бања	7613	4022	3519	16,00		
2020.	РС	2.215.475	66.376	1.764.127	384.972		
	Београдски р.	759.044	2.320	665.318	91.406		
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	514.148	31.039	365.093	118.016		
	Рашка област	70.277	49.181	18.837	2259		
	Врњачка Бања	7.038	68	4.690	2.280		
2021.	РС	2.215.475	66.376	1.764.127	384.972		
	Београдски р.	646.775	2.320	665.318	91.406		
	Рег. Шумадије и Зап. Србије	554.643	31.039	365.093	118.016		
	Рашка област	74.659	2.259	49.181	18.837		
	Врњачка Бања	7.767	68	4.690	2280		

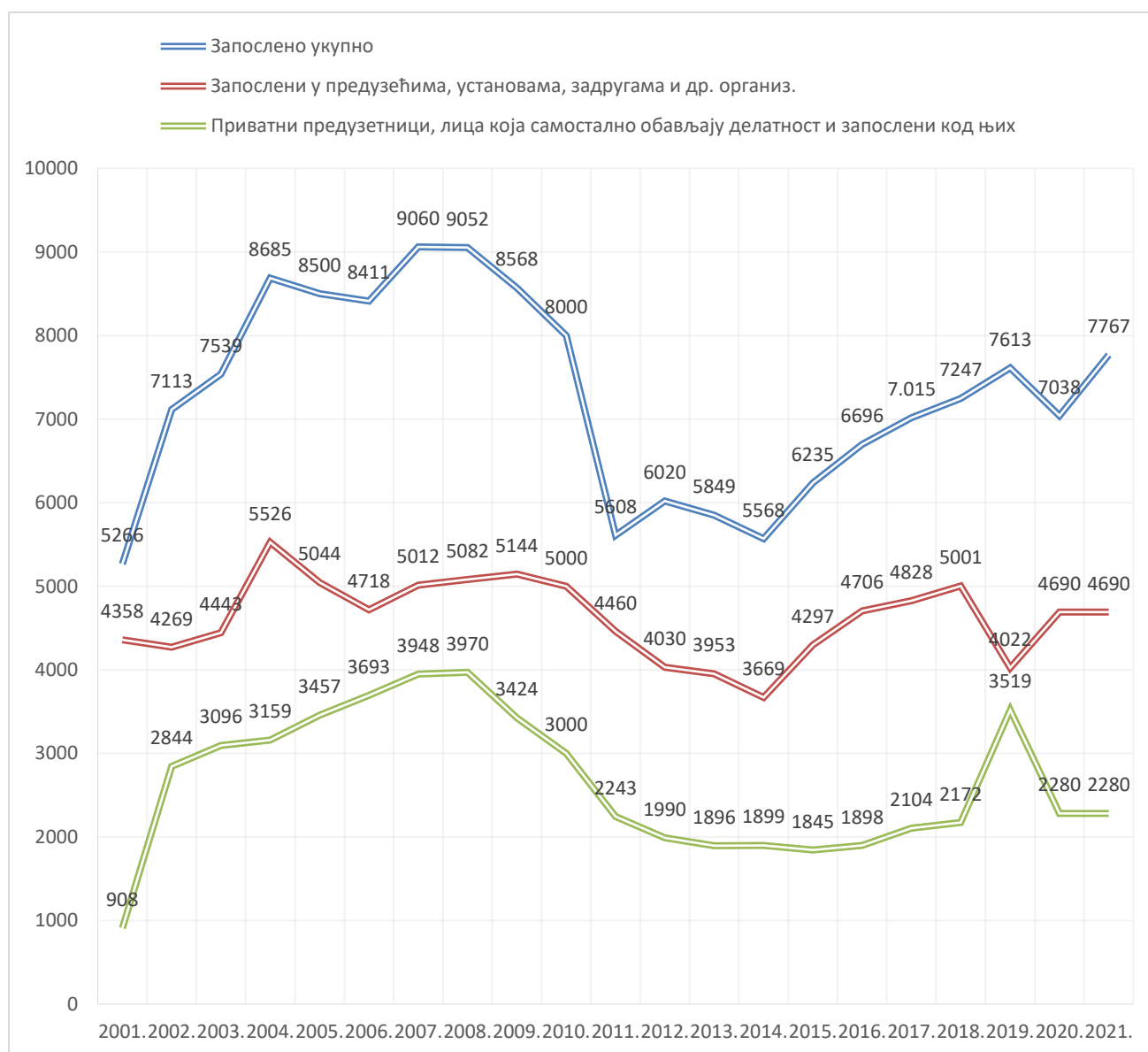
Подаци овако груписани дају јаснију слику о кретању евидентираних незапослености. Наиме, уочљив је даљи незнатан пад евидентираних незапослених лица која можемо сврстати у категорију „младих“. У апсолутном износу реч је о паду од 550 на дан 30.11.2019. године на 548 на дан 30.11.2020. године, односно 29 лица. Такође, имамо пад евидентираних незапослености у категорији 30-49 година у истом временском периоду са 1.163 на 1.050, односно за 113, док у истом временском периоду имамо и пад незапослености у категорији 50-65+ година са 1.007 на 965, односно за 42 лица.

Имајући у виду све напред наведене анализе, закључак је да економско стање на макроекономском нивоу, као и примењене мере активне политике запошљавања у претходном периоду дају резултате праћене позитивним променама у локалном пословном окружењу у смислу активирања туристичко-угоститељских објеката који су били предмет спорних приватизација и субјекти стечаја у ранијем периоду, али их је потребно појачати новим мерама које су пре „економске“, него досадашње „социјалне“, како би се остварило значајније смањење незапослености, поготово код најризичнијих група.

На следећем графику уочавају се пет кластера када је реч о кретању запослености на територији општине Врњачка Бања. Први кластер који обухвата временски период од 2001-2008. године обележен

је растом броја запослених са 5.226 запослених на почетку посматраног периода, на 9.052 на крају посматраног периода. Следећи период обухвата 2009, 2010. и 2011. годину који је обележен светском и домаћом економском кризом у коме се бележи пад запослености, најпре на 8.568, затим на 8.000, да би свој минимум запосленост достигла 2011. године када је износила свега 5.608. Након кризе у следећем посматраном периоду од 2012-2014. године уследио је период наизменичног повећања и смањења у коме се запосленост најпре повећавала на 6.020 запослених у 2012. години, па затим пада у 2013. (5.849) и 2014. години (5.568)²³. У четвртом посматраном периоду, који почиње 2015. године, бележи се константан раст запослености са 6.235 (што је за 667 више него у 2014. години), па закључно са 2019. годином у којој укупна запосленост на територији Врњачке Бање износи 7.613 лица. Последњи, пети посматрани период који почиње у 2020. години под снажним утицајем је пандемије вируса COVID-19 чије последице су се неминовно одразиле и на укупан број запослених што се из приложеног јасно и види.

Графикон 5 Кретање запослености на територији општине Врњачка Бања у периоду 2001-2021. године

²³ Статистика запослености и зарада, РЗС

1.6. Локална самоуправа (администарција)

Општина Врњачка Бања (у даљем тексту Општина) је основна територијална јединица у којој грађани остварују локалну самоуправу у складу са Уставом. Територију општине чине подручја насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав и то:

Р.бр.	Месне заједнице		Катастарска општина
1.	Врњачка Бања	1.1.	Врњачка Бања
		1.2.	Гоч
		1.3.	Липова
2.	Руђинци		Руђинци
3.	Вранеши		Вранеши
4.	Врњци		Врњачка Бања
5.	Станишинци		Станишинци
6.	Грачац	6.1.	Грачац
		6.2.	Отроци
7.	Ново Село		Ново Село
8.	Подунавци		Подунавци
9.	Рсавци		Рсавци
10.	Штулац		Штулац
11.	Вукушица		Вукушица

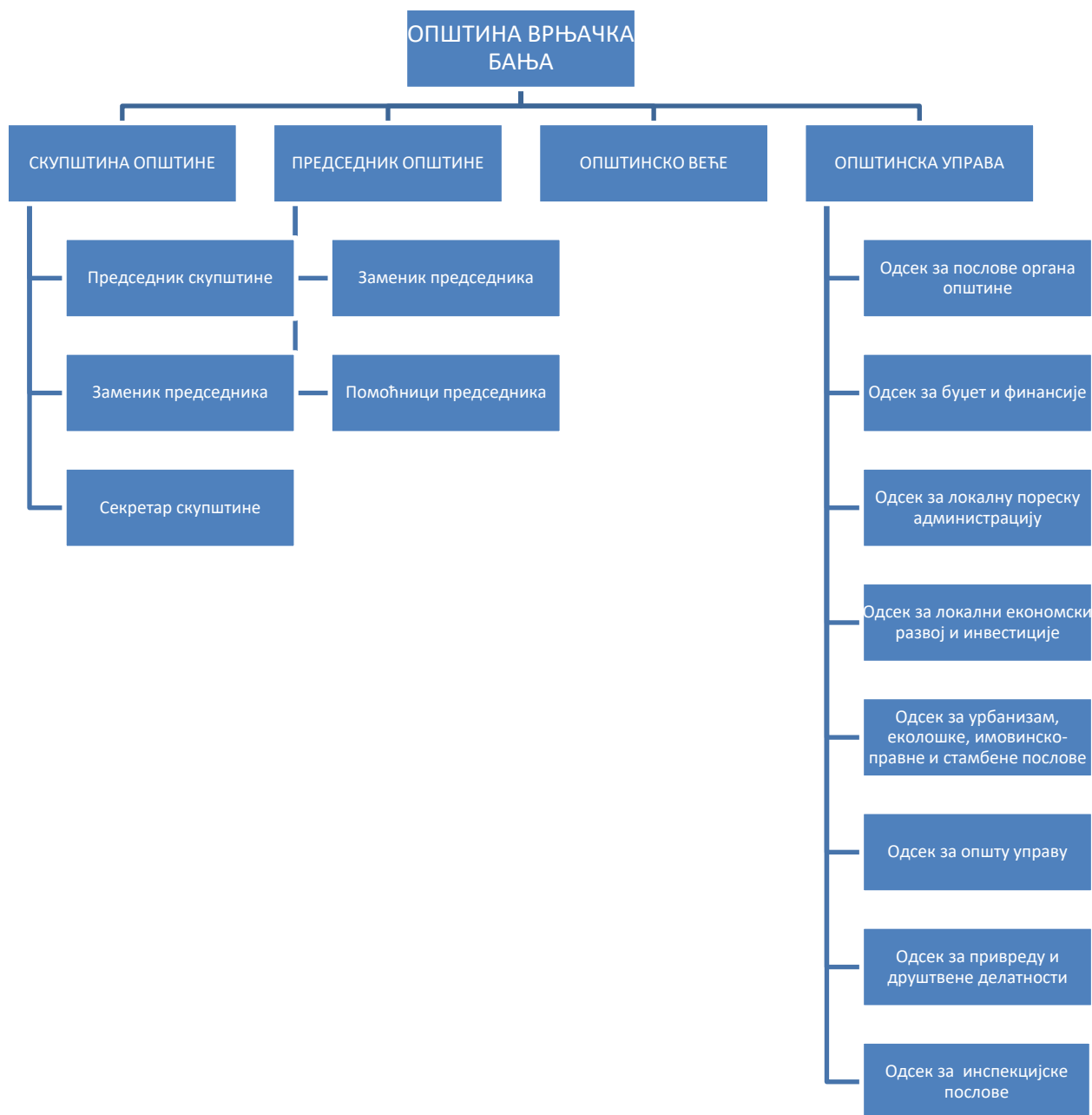
Табела 1. Преглед насељених места са припадајућим катастарским општинама²⁴

Општина има својство правног лица и представља је председник општине. Седиште Општине је у Врњачкој Бањи, ул. Крушевачка бр. 17.

Органи Општине су: Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће. Ради остваривања послова из надлежности општине образована је Општинска управа. Посебним актом се одређују унутрашње организационе јединице Општинске управе у складу са најбољим праксом, а ради ефикасног рада органа.

²⁴ Стратегија одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013-2023

Шема 1. Организациона структура локалне самоуправе општине Врњачка Бања

ПОГЛАВЉЕ 2

2. ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИРЛ, ПОВРАТНИЦИМА И ЛИЦИМА ИЗ ТРЕЋИХ ЗЕМАЉА, ДИЈАСПОРИ, ЖРТВАМА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ДР.

2.1. Увод

У протеклих двадесет година, Влада Републике Србије континуирано ради на решавању проблема лица која су морала да напусте своје домове током сукоба на простору бивше Југославије. Усвајање Националне стратегије за решавање питања избеглих и интерно расељених лица из 2002. године, као и Националне стратегије за решавање питања избеглих и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 17/11), потврдило је решеност и политичку вољу свих релевантних државних органа да на целовит и транспарентан начин, свим избеглим и интерно расељеним лицима обезбеде приступ правима, омогуће помоћ и конкретна решења како би могли самостално да донесу одлуку о својој будућности.

Смањење броја избеглица углавном је резултат њихове интеграције у Републици Србији. Од 537.937 избеглица и 79.791 ратом угрожених лица, регистриваних на попису из 1996. године, више од 300.000 лица стекло је држављанство Републике Србије што представља највећи процес интеграције избеглица у савременој Европи. Дуготрајност избегличке кризе у Републици Србији довела је до тога да 2008. године Високи комесаријат за избеглице УН (УНХЦР) уврсти Србију међу пет земаља у свету са продуженом избегличком ситуацијом чије решавање захтева заједничку акцију и сарадњу земаља у региону, што је иницирало Регионални процес за проналажење трајних решења.

Одржавањем регионалне Министарске конференције „Трајна решења за избеглице и интерно расељена лица – сарадња држава у региону”, у Београду, 25. марта 2010. године, на иницијативу Републике Србије, обновљен је процес регионалне сарадње у циљу решавања отворених питања и проналажења решења за проблеме избеглица. У оквиру Регионалног процеса остварене су значајне и бројне билатералне и регионалне активности на политичком и експертском нивоу. У Београду је 7. новембра 2011. године одржана прегледна Министарска конференција за решавање питања избеглица на Западном Балкану и том приликом је усвојена Заједничка декларација о окончању расељавања и обезбеђивању трајних решења за угрожене избеглице и интерно расељена лица коју су потписали министри спољних послова Републике Србије, Републике Хрватске, Босне и Херцеговине и Црне Горе. Саставни део Декларације чини и Регионални програм за обезбеђење адекватних стамбених решења за угрожене избеглице у свим државама потписницима Заједничке декларације.

Република Србија и даље пружа подршку и помоћ за 43.763 избеглице, од којих су 32.371 из Републике Хрватске, а 11.324 из Босне и Херцеговине. Република Србија избеглички статус признаје и деци чији су родитељи у избегличком статусу. Ревизија статуса за избеглице чији статус није престао врши се сваке друге године.

Према подацима Повереништва за избегла и интерно расељена лица, на територији општине Врњачка Бања на дан 01.07.2022. године укупно је регистровано 56, што је за 14 лица мање у односу на 2016. годину када је укупно било 70 избеглих лица са потврђеним избегличким статусом. У периоду од 1992. године до 2004. године постојала су 3 колективна центара у којима је било смештено близу 700 избеглих лица из Хрватске и Босне и Херцеговине. Наведени центри су сукцесивно гашени закључно са 2004. године. Обзиром да није вођена прецизна евиденција о кретању тих лица у том периоду, тренутно се располаже податком да нерешено трајно стамбено решење има око 100 породица. Око 60% особа које су добиле држављанство Србије су остале на територији општине Врњачка Бања.

2.2. Интерно расељена лица (ИРЛ)

Након бомбардовања, односно окончања НАТО акције у тада Савезној Републици Југославији 1999 године и стационирања међународних снага на Косову и Метохији, са овог подручја је, према Регистрацији расељених лица, само у 2000. години расељено чак 187.129 лица. У овом егзодусу становништва, у складу са међународним критеријумима, лица која су расељена са Косова и Метохије немају статус избеглица већ расељених лица – они су држављани Републике Србије и расељени су у оквиру њене територије.

Расељавање са Косова и Метохије пре 1999. године било је спорадично, о чему сведочи податак да је у том периоду регистровано свега 449 расељених лица. Због наведених догађаја, 1999. година је била ударна, посебно њен други квартал, када су регистрована 125.653 расељена лица, или 67,2%. Такође је значајан и трећи квартал када су регистрована 35.532 расељена лица, или 18,9%. У четвртм кварталу, као и 2000. години (до завршетка регистрације расељених лица у априлу 2000. године) расељавање са Косова и Метохије је њава, али се још увек одвија. У ова два интервала расељено је 9.119, односно 11.115 лица, што заједно чини 11%.²⁵

У 2015. години у Републици Србији живи 203.140 лица расељених са АП Косова и Метохије. На територији Београда живи 58.220 интерно расељених лица. Што се осталог дела Републике Србије тиче, највећа заступљеност интерно расељених лица је у Рашком, Шумадијском, Нишавском и Топличком округу.²⁶ Највеће оптерећење у односу на број становника имају општине Куршумлија 2.608, Краљево 1.452, Врњачка Бања 1.236, Бујановац 874, Прокупље 863 и Младеновац 849 расељених лица на 10.000 становника. У погледу етничке структуре, најбројнији међу расељеним лицима су Срби, а затим Роми, док Горанци, Бошњаци/Муслимани, Црногорци и остали чине мањински део популације.

Према подацима Повереништва за избегла и интерно расељена лица, на територији општине Врњачка Бања на дан 01.07.2022. године укупно је регистровано 3.542 интерно расељена лица, односно 14,07% укупне популације на територији општине, што је за 101 лице мање у односу на 2016. годину када је било укупно 3.643 интерно расељених лица са простора Косова и Метохије. Највећи број интерно расељених лица станује у изнајмљеним становима или кућама у приватном смештају или имају сопствене стамбене објекте. Око 60% особа које су добиле држављанство Србије су остале на територији општине Врњачка Бања. Повереништво ради на изради базе података о старосној, полној и образовној структури тих лица у Општини.

РЕПУБЛИКА Област Општина	Укупно	Од рађања станује у општини	Досељено становништво								
			Укупно	Из Републике Србије и то:				Из иностранства и то:			Непознато
				Свега	Из другог насеља исте општине	Из друге општине исте области	Из друге области	Свега	Из бивших република СФРЈ	Из других земаља	
Република Србија	7.186.862	3.949.797	3.237.065	2.465.097	697.442	536.161	1.231.494	770.528	687.948	82.580	1.440
Рашка област	309.258	183.718	125.540	110.796	44.104	17.755	48.937	14.688	11.401	3.287	56
Врњачка Бања	27.527	13.023	14.504	12.964	3.095	1.413	8.456	1.527	1.185	342	13

Табела 2. Становништво према миграторним обележјима, по општинама/градовима²⁷

²⁵ „Регистеација расељених лица са Косова и Метохије“, заједнички пројекат UNHCR-а, Комесаријата за избеглице Републике Србије и Владе Швајцарске чији је задатак био да као независан посматрач надгледа регуларност процеса регистрације.

²⁶ Миграциони профил Републике Србије за 2015. годину, Влада Републике Србије

²⁷ Попис становништва, домаћинства и станова 2011. у Републици Србији

Становништво 2011. Укупно	2011		2002		Индекс промене удела 2002- 2011
	Бр. присилних миграната	Удео у укупном становништву	Број избеглица	Удео у укупном становништву	
27.527	475	1,7	877	3,3	52,3

Табела 3. Присилни мигранти према Попису 2011. и промене у бројности између два пописа²⁸

2.3. Повратници по основу Споразума о реадмисији

Уврштавањем Републике Србије на листу такозваних безбедних земаља, питање реадмисије је последњих година добило на политичком значају. Истовремено, Република Србија се налази на првом месту на листи земаља порекла тражилаца азила у Западној Европи. Оваква ситуација, на основу споразума о реадмисији, отвара могућност повратка више од 100.000 лица. Прихват ових лица захтева да се хитно сагледају питања која се тичу начина обезбеђивања ефикасне и квалитетне заштите повратника. Велико ограничење приликом истраживања потреба и уобличавања препорука за реинтеграцију повратника је непостојање прецизних података о броју и структури повратника. Недостатак података представља проблем за непристрасну оцену о угрожености повратника и за процену броја и структуре посебно рањивих група. Министарство надлежно за унутрашње послове води евиденцију само о процесу враћања лица чији повратак је био претходно најављен од стране иностраних органа. Неке организације, као што је Међународна организација за миграције (ИОМ), која спроводи програм једнократне новчане помоћи повратницима, имају сопствене, али непотпуне податке.²⁹ Према проценама Савета Европе, из земаља Европске уније биће враћено између 50.000 и 100.000 људи, међу којима је највећи број Рома, и то највише из Немачке. Посебно се указује на чињеницу да се питање повратка Рома, који чине доминантан број повратника, не може разматрати одвојено од решавања њиховог укупног положаја у Републици Србији.³⁰

Од потписивања Споразума о реадмисији са ЕУ 2007. године, у Врњачку Бању се, према постојећим евиденцијама, вратило 74 држављана Србије који нису имали, или су изгубили основ боравка. Од тога броја, Канцеларији за реадмисију на београдском аеродрому се јавило 15 особа, а кроз програме организованог повратка које је ИОМ раније спроводио, вратило се 59 особа. Обзиром да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији, постоји могућност да је број повратника знатно већи. Повереништво ради на изради базе података о старосној, полној и образовној структури тих лица у Општини.

2.4. Досадашње активности на територији општине Врњачка Бања у односу на мигранте

Општина Врњачка Бања се брине о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима на законом прописан начин и преко институција које су за то надлежне, а то су: Повереништво за избеглице и миграције општине Врњачка Бања које води административне и друге послове, Црвени крст, Центар за социјални рад – Одељење Врњачка Бања, здравствене службе, просветне службе и НВО.

²⁸ Две деценије избеглиштва у Србији : попис становништва, домаћинства и станова 2011. у Републици Србији / Весна Лукић ; [израда карата и графикана Милан Шормаз, Милутин Раденковић]. - Београд : Републички завод за статистику, 2015

²⁹ Програм немачке владе ГАРП, који спроводи ИОМ, започет је 2000. године и до краја 2004. године укупно 11.131 лице примило је ову врсту помоћи. Према националној припадности, од укупног броја добровољних повратника, 63,37 одсто изјаснило се као Роми, 19,02 одсто као Муслимани – Бошњаци и 10,93 као Срби.

³⁰ Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији „Службени гласник РС“ бр. 27/09

Црвени крст - Улога Црвеног крста Врњачка Бања као хуманитарне организације и данас је веома значајна за све људе у потреби. Некада је баш ЦК био прва инстанца у којој су се регистровале избегла и прогнана лица, вршен њихов смештај у колективним центрима и приватном смештају, пружана помоћ у храни, лековима, гардероби, огреву.

И данас има активну улогу у служби тражења несталих лица, обезбедјује крв за хируршке интервенције као и ортопедска помагала за све суграђане без обзира да ли је у питању доминцилно становништво или мигранти.

Повереништво свој рад у целости заснива на законским прописима, међународним конвенцијама и инструкцијама и упутствима Комесаријата за избеглице и миграције. Повереништво има дугогодишње искуство и знања у овој области и директно се бави решавањем многих проблема ових људи, како административних, тако и личних. Основни послови Повереништва су послови на изради предлога решења о признавању и укидању избегличког статуса, евиденција промене адреса боравка, припремање предмета за израду нових избегличких легитимација и дупликата изгубљених или уништених, израда прелога закључака о исправци грешака у личним подацима, упис и евиденција лица расељених са КиМ и све промене везане за њихов статус, издавање разних потврда и уверења. Повереништво је по инструкцијама Комесаријата организовало и спроводило све пописе избеглица и интерно расељених лица као и регистрацију за бирачке спискове, па чак и учествовало у самом спровођењу избора. У свим својим активностима Повереништво је имало подршку и помоћ локалне самоуправе. Повереништво за избеглице у пружању што комплетније и ефикасније помоћи корисницима активно сарађује са највише са општинском организацијом Црвеног крста – Врњачка Бања и Центром за социјални рад.

Центар за социјални рад – Одељење Врњачка Бања, поступајући по Закону о социјалној заштити и социјалној сигурности и на лични захтев странке је избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима омогућио коришћење следећих права:

1. Смештај у установе социјалне заштите
2. Породично обезбеђење
3. Једнократна новчана помоћ
4. Привремена новчана помоћ
5. Накнадни упис личног имена

2.5. Реализовани пројекти и пројекти у реализацији

У периоду реализације претходног ЛАП-а, у општини Врњачка Бања према подацима Комесаријата за избеглице и миграције и општинског повереништва, по основу реализованих пројеката из претходних година Општина Врњачка Бања је успешно помогла 856 породица изб и ирл.

У претходном периоду регистрована је помоћ у доходовним активностима за укупно 266 породице избеглих и 169 породица интернорасељених лица;

Пакетима грађевинског материјала помогнуто је 109 породица избеглих и 195 породица ИРЛ; куповином сеоске куће са окућницом трајно је збринута 41 породица изб и 44 породице ирл; изградњом 4 стамбене зграде решено је стамбено питање 40 породица избеглих и то решење становањем у социјално заштићеним условима нашло је 8 породица избеглих док је за 32 породице избеглих омогућен откуп потпуно нових станова. Овим ЛАП-ом, на основу анализе стања а према доступним подацима и исказаним потребама свих група миграната, Општина Врњачка Бања исказује спремност да и даље помаже угрожене групе суграђана те се предвиђа помоћ у виду помоћи за доходовне активности за најмање 50 породица ИРЛ, избеглих и РЕА, помоћ у пакету грађевинског материјала за изградњу, доградњу или адаптацију стамбеног објекта за најмање 50 породица ИРЛ, избеглих и РЕА; стамбено

решавање куповином сеоских кућа са окућницом за најмање 20 породица ИРЛ, избеглих и РЕА; помоћ куповином монтажне куће за најмање 2 породице ИРЛ, избеглих и РЕА. Исказана је и потреба за стамбеним решавањем давањем станова у закуп са могућношћу откупа за најмање 6 породица ИРЛ, избеглих и РЕА.

Поред ових помоћи, услед лоше материјалне, здравствене и усталом социјалне ситуације евидентирана је потреба корисника за добијањем једнократне новчане помоћи, помоћи у пакетима хране и огревном дрвету, која се до сада у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције успешно редовно реализовала, оваквим решењима на нивоу године било би помогнуто најмање 100 најугроженијих миграната.

Пројекат из претходног ЛАП-а који је у току апо вредности највећи је следећи:

1. Назив пројекта:		Изградња вишестамбеног објекта RHP-W8-AB-CW/NOP2-2020			
Локација пројекта	Вредност пројекта (ЕУР)	Улога у пројекту: носилац пројекта, партнер, сарадник	Донатор пројекта (име)	Износ доприноса (од донатора)	Датуми (од дд/мм/гггг до дд/мм/гггг)
Општина Врњачка Бања	631.877,38	Носилац	СЕВ Развојна банка Савета Европе	631.877,38	од 28/01/2021 до у току
Циљеви и резултати активности					
Циљ пројекта је трајно решење стамбеног питања избеглих/ИРЛ . Овим пројектом 20 породица ће трајно решити своје стамбено питање.					

За тадашње услове, претходни Локални акциони план за период 2017-2021. године се показао као изузетно користан алат и путоказ за усмеравање активности повереништва у циљу унапређења положаја миграната на територији општине Врњачка Бања. Нови акциони план ће се циљевима и активностима надовезати на претходни и акценат ће бити стављен на избегла лица у смислу да до краја временског периода на који се односи нови акциони план, сва избегла лица имају решено стамбено питање.

2.6. Трендови и миграције

Од евидентираних лица у избегличкој популацији изван број избеглих лица се успешно интегрисао, услед дужине миграцијског стажа, образовања и других околности. Општина Врњачка Бања је представљала примамљиву дестинацију за ову популацију те се велики број лица настанио.

Број лица која су укинула статус ради регулације пребивалишта износи близу 200 у протеклих 4 године. Унутар избегличке и расељеничке популације миграције трају и данас у погледу промене места боравка како у Општини тако и на територији целе Републике Србије. Евидентиран је податак да је са територије отишло 5 избеглих и близу 50 ИРЛ, а дошло око 80 ИРЛ (тачним подацима повереништво ће располагати по формирању базе података на којој се ради). Напомиње се да се изнете бројке односе само на промене регистроване у Повереништву не представљају потпун и до краја поуздан податак.³¹

³¹ Локални акциони план за унапређење положаја миграната на територији општине Врњачка Бања 2017-2021 ("Сл. Лист Општине Врњачка Бања", бр. 21/16), стр. 34

Податак о умрлим лицима са избегличким статусом, која су преминула на територији општине/града, такође није могуће установити тачно, пошто родбина преминулих лица не одјављује избегличке легитимације надлежном органу, те се иста воде још као живи.

Највећи проблем је радни ангажман појединих припадника избегличке и расељеничке популације, као и повратника по Споразуму о реадмисији. За поједине је евидентан и проблем необразовања, језичка баријера, непоседовање личних докумената и сл.

Почетком септембра 2015. године, Влада Републике Србије је усвојила **План реаговања у случају повећаног прилива миграната са проценом потреба**. План реаговања дефинише мере, активности, људске, финансијске и друге ресурсе неопходне за пружање ургентног смештаја мигрантима и неометаног приступа њиховим правима. План дефинише и обавезе и улогу јединица локалне самоуправе у смислу управљања мешовитим миграцијама на својој територији.

ПОГЛАВЉЕ 3

3. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И СПОРНА ПИТАЊА ИЗБЕГЛИХ, ИРЛ, ПОВРАТНИКА И ЛИЦА ИЗ ТРЕЋИХ ЗЕМАЉА

Анализа контекста или радног окружења, спроведена у сврху прикупљања потребних информација за израду овог локалног плана акције, обухватила је четири врсте квалитативних анализа:

1. Преглед документације о ширем радном окружењу,
2. Анализу стања (SWOT),
3. Анализу заинтересованих страна и
4. Анализу проблема.

3.1. Преглед документације о ширем радном окружењу

3.1.1. Правни оквир у области управљања миграцијама

Међународно миграционо право обухвата правила међународног права који се односе на мигранте. Обзиром да на међународном плану не постоји скуп норми које се односе директно на мигранте, примењују се одредбе различитих међународних уговора. Република Србија је ратификовала следеће међународне уговоре који се посредно или непосредно односе на мигранте:

1. Међународни пакт о грађанским и политичким правима;
2. Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима;
3. Конвенција о статусу избеглица и Протокол о статусу избеглица;
4. Конвенција о правном положају лица без држављанства;
5. Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације;
6. Конвенција о правима детета;
7. Конвенција о правима особа са инвалидитетом;
8. Конвенција Савета Европе о борби против трговине људима;
9. Европска конвенција о људским правима - регионални инструмент;

Када говоримо о домаћем законодавству посматрану област налазимо обухваћену у следећим правним актима:

1. Устав Републике Србије;
2. Закон о министарствима;
3. Закон о управљању миграцијама;
4. Закон о азилу;
5. Закон о избеглицама;
6. Закон о дијаспори и Србима у региону;
7. Закон о странцима;
8. Кривични законик;
9. Закон о заштити државне границе;
10. Закон о забрани дискриминације;
11. Закон о запошљавању странаца;
12. Закон о основама система образовања и васпитања;
13. Закон о основној школи и Закон о средњој школи;
14. Закон о здравственој заштити;

15. Закон о здравственом осигурању;
16. Закон о социјалној заштити;
17. Закон о азилу и привременој заштити;
18. Уредба о утврђивању Програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединицама локалне самоуправе за 2021. годину;
19. Уредба о мерилима за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточисте или додељена супсидијарна заштита и условима коришћења стамбеног простора за привремени смештај;

3.1.2. Стратешки оквир у области управљања миграцијама

Преглед документације о радном окружењу обухватио је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини Врњачка Бања.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих, ИРЛ и повратника су:

1. Национални програм интеграције Републике Србије у Европску унију;
2. Стратегија за управљање миграцијама;
3. Стратегија о економским миграцијама 2021-2027
4. Стратегија подстицања рађања 2018
5. Национална Стратегија за младе 2015-2025
6. Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштита жртава 2017-2022
7. Стратегија развоја образовања у Србији до 2030. године,
8. Стратегија превенције и заштите од дискриминације 2022-2030,
9. Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030 године,
10. Стратегија за родну равноправност 2021-2030
11. Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године
12. Стратегија супротстављања илегалним миграцијама у Републици Србији
13. Стратегија реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији;
14. Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године;
15. Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији;
16. Стратегија борбе против трговине људима у Републици Србији;
17. Национална стратегија за борбу против организованог криминала;
18. Стратегија за унапређење положаја Рома у Републици Србији;
19. Стратегија одрживог опстанка и повратка на Косово и Метохију;
20. Стратегија јавног здравља Републике Србије;
21. Национална стратегија одрживог развоја;
22. Национална стратегија за младе;
23. Национална стратегија запошљавања за период 2021-2026. године;
24. Стратегија очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре и матичне државе и Срба у региону;

Локална стратешка документа која представљају оквир за помоћ угроженим социјалним групама, па тако и избеглим, ИРЛ и повратницима су:

1. Стратегија одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013-2023;

2. План развоја општине Врњачка Бања 2023-2030;
3. Локални акциони план за младе 2020-2025;
4. Годишњи локални акциони планови за запошљавање.
5. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Врњачка Бања за период 2023-2027. године

3.2. Анализа стања (SWOT анализа)

Као квалитативна допуна статистичкој анализи користи се техника SWOT анализе (SWOT је акроним енглеских речи: strengths – снаге, weaknesses – слабости, opportunities – шансе, threats – опасности).³²

По овом моделу, све прикупљене информације о стању на тржишту рада и перспективама у интерном и екстерном економском и социјалном окружењу класификују се у оквиру четири категорије: снаге, слабости, шансе и опасности. Анализа служи за откривање унутрашњих и спољних фактора који имају позитивни или негативни утицај на остварење циља – искоришћавање позитивног утицаја миграција и ублажавање њихових негативних ефеката. Анализа унутрашњих фактора подразумева њихову класификацију на снаге и слабости које смо препознали код себе (јединица посматрања). Анализа екстерних фактора подразумева њихову класификацију на шансе или опасности које долазе, односно прете из окружења у којем јединица посматрања постоји и послује.

Циљ примене SWOT анализе, осим јасног сагледавања ситуације, јесте и да се повежу интерне карактеристике локалне средине и утицаји који долазе из њеног окружења. Снаге би требало усмерити на искоришћавање шанси или минимизирање опасности. С друге стране, откривене слабости потребно је минимизирати како би се искористиле шансе или предупредиле опасности које долазе из окружења. Модел за SWOT анализу нивоа ризика на тржишту рада је посебно разрађена матрица намењена анализи ситуације у вези са проблемом незапослености са којим се суочава локална заједница. Циљ попуњавања ове матрице јесте да укаже на постојање снага, слабости, шанси и опасности за искоришћавање развојног потенцијала миграција.

Могуће су четири алтернативне стратегије:

1. повезивање снага и шанси, тако што ћете препознате снаге употребити како бисте искористили очекиване шансе (S-O стратегија);
2. повезивање снага и опасности, тако што ћете препознате снаге употребити како бисте умањили опасности које вам прете из окружења (S-T стратегија);
3. повезивање слабости и шанси, тако што ћете препознате слабости настојати да поправите како бисте искористили потенцијалне шансе (W-O); и
4. повезивање слабости и опасности, тако што ћете препознате слабости настојати да исправите како бисте спремно дочекали могућа нежељена дешавања у окружењу (W-T).

³² Преузето из пројекта Мапа тржишта рада Србије, новембар 2005. године

Опредељење Локалног акционог плана је комбинована стратегија **SO (max- max) - WO (min-max)**

- **SO (max- max)** засновано на максималном искоришћавању снага Општине под повољним околностима тј. шансама које нуди окружење.
 - Потребно је ставити у функцију све природне и људске ресурсе са којима Врњачка Бања располаже (постојање квалификоване радне снаге; плодно земљиште, шумски комплекси, водени потенцијал, природне лепоте; могућности за brownfield инвестиције и др.) како би се максимизирала корист од имплементације националних стратешких докумената у овој области.
- **WO (min-max)** којом се минимизирају слабости, а максимизирају погодности (шансе). Циљ је да се повољни фактори окружења искористе ради превазилажења унутрашњих слабости.
 - Потребно је максимизирати корист од имплементације националних стратешких докумената у овој области, у циљу решавања питања неуспелих приватизација, финансијске кризе јавних предузећа, неповољне образовне структуре незапослених и др.

УНУТРАШЊИ					
ПОЗИТИВНИ	<ul style="list-style-type: none"> - Заинтересованост општине Врњачка Бања за избеглице, интерно расељена лица и повратнике - Људски ресурси, искуство и посвећеност повереника, адекватно образовање и стручност чланова Савета за миграције - Висок ниво радног морала - Дobar географски положај - Искуство у сарадњи са донаторима и партнерима и велики број успешно реализованих пројеката - Природна богатстава - Постојање локалних стратешких докумената који такође обухватају мигранте као циљну групу ЛАП-а - Политички стабилна локална самоуправа 	STRENGTHS	WEAKNESS	<ul style="list-style-type: none"> - Ограничени фондови локалне самоуправе - Нерешени имовинско-правни односи у локалној заједници - Висока стопа незапослености у локалној заједници - Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих, ИРЛ и повратника - Избеглице, ИРЛ и повратници нису самоорганизовани, немају удружење и тако немају организован друштвени утицај - Образовна структура избеглица и ИРЛ и повратника је неповољна (и по степену образовања, и по томе што не одговара потребама локалне заједнице) - Непотпуна и неажурна база података о повратницима (повратници се не пријављују и не пријављују промене) и новим категоријама миграната - Слаба заинтересованост повратника за укључивање у програме миграције становништва 	НЕГАТИВНИ
	СНАГЕ	S	W	СЛАБОСТИ	
	МОГУЋНОСТИ	O	T	ПРЕТЊЕ	

<ul style="list-style-type: none"> - Постојање политичке воље за решавање проблема избеглица и ИРЛ на националном нивоу - Постојање Националне стратегије за решавање проблема избеглица и других релевантних националних стратегија - Подршка Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије - Подршка UNHCR-а - Постојање планова и програма НСЗ (нарочито за samozapoшљавање) - Фондови ЕУ - Стране директне инвестиције - Пораст интересовања (туристичко место I категорије) за наше подручје у многим областима (хотелијерство и туризам, здравство, спорт, wellness...) 	<p>OPPORTUNITIES</p>	<p>THREATS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Спора имплементација стратегија и закона који се баве избеглим и ИРЛ - Постепено смањење донаторских фондова - Непостојање републичких прописа око решавања имовинско-правних односа - Нејасан тренд и обим процеса реадмисије и повратка држављана Србије у локалну заједницу - Неуспешне приватизације највећих привредних субјеката на територији општине
<p>СПОЉАШЊИ</p>			

3.3. Анализа заинтересованих страна

Анализом заинтересованих страна препознате су кључне заинтересоване стране за решавање питања различитих категорија учесника у миграцијама на територији општине Врњачка Бања, које се односе на крајње кориснике/це услуга и кључне партнере у локалној самоуправи.

3.3.1. Крајњи корисници/це локалног акционог плана за унапређење положаја миграната су

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана су:

1. Избеглице;
2. Интерно расељена лица;
3. Повратници по споразуму о реадмисији;
4. Тражиоци азила;
5. Мигранти у потреби без утврђеног статуса;
6. Економски мигранти.

3.3.2. Кључни партнери

Кључни партнери у решавању проблема различитих категорија учесника у миграцијама на територији општине Врњачка Бања су:

- Локална самоуправа
- Повереништво за избеглице
- Центар за социјални рад
- Национална служба за запошљавање
- Црвени крст
- Дом здравља

ПАРТНЕР	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	ПОТРЕБЕ И ИНТЕРЕСИ	КАПАЦИТЕТИ	МОТИВИ
Локална самоуправа	<ul style="list-style-type: none"> – Позиција и моћ у локалној заједници – Законом предвиђено да у расподели средстава предвиди и средства за материјално обезбеђење у виду једнократних помоћи – У оквиру Службе за привреду, локални економски развој и друштвене делатности решава лична стања грађана па тако и избеглих и интерно расељених лица – Позиција у буџету намењена за ове сврхе 	<ul style="list-style-type: none"> – Интегрисати избегла и интерно расељена лица која желе да остану у локалној средини са локалним становништвом – Политичка воља за јачањем Општине у циљу успешнијег решавања социјалних проблема свих грађана па тиме и избеглих и ИРЛ. 	<ul style="list-style-type: none"> – Људски капацитети – Буџет 	<ul style="list-style-type: none"> – Трајно решење проблема избеглих и интерно расељених лица
Повереништво за избеглице	<ul style="list-style-type: none"> – Део Општинске управе који врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координације различитих програма на локалном нивоу – Пружа обухватну подршку избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима кроз различите програме и индивидуалну помоћ; 	<ul style="list-style-type: none"> – Интегрисати избегла и интерно расељена лица која желе да остану у локалној средини са локалним становништвом 	<ul style="list-style-type: none"> – Људски капацитети 	<ul style="list-style-type: none"> – Трајно решење проблема избеглих и интерно расељених лица
Центар за социјални рад	<ul style="list-style-type: none"> – Законска обавеза и овлашћење, усмерава, посредује и пружа заштиту деци са инвалидитетом, деци без родитеља, смештај деце у хранитељске породице, одређује старатељство над децом, ради са – децом која су у сукобу са законом, са старијим малолетницима против којих је покренут прекршајни поступак и са њиховим породицама. Центар за социјални рад се бави и материјално – необезбеђеним старим лицима, доделом МОП-а, једнократне новчане помоћи, туђе неге, старатељством за лица решена пословне способности, заштита старих и омладине од злостављања и занемаривања. Наведене активности усмерене су на домицилно становништво као и на избегла и ИРЛ, као посебну социјалну групу 	<ul style="list-style-type: none"> – Смањење број избеглих и интерно расељених лица корисника разних облика социјалне помоћи. 	<ul style="list-style-type: none"> – Људски капацитети (стручна знања) – Финансијска средства намењена у ове сврхе од надлежног – Комесаријата 	<ul style="list-style-type: none"> – Трајно решење проблема избеглих и интерно расељених лица
Национална служба за запошљавање	<ul style="list-style-type: none"> – Законски основ - основана је законом, обавља послове запошљавања и то: обавештавање о могућностима за запошљавање, посредовање, саветовање о избору занимања, организовање додатног образовања и обуке и спровођење програма и мера активне политике запошљавања и само запошљавања кроз које даје одређене приоритете избеглим и интерно расељеним лицима. – НСЗ пружа помоћ у тражењу посла, та мера одвија се кроз велики број активности и 	<ul style="list-style-type: none"> – Ефикасно спровођење акционог плана запошљавања, усклађивање понуде и тражње и повећање броја запослених. – У области политике запошљавања предузимање мера борбе против незапослености, повећање обима активних мера запошљавања на тржишту рада - подршка страним инвестицијама, 	<ul style="list-style-type: none"> – НСЗ располаже просторним капацитетима и стручним ресурсима за спровођење мера политике запошљавања. – Финансијска средства за рад НСЗ су обезбеђена у буџету Републике – Србије. 	<ul style="list-style-type: none"> – Основни мотиви деловања НСЗ јесу друштвено-економски развој и успешно решавање проблема незапослености уопште, а тако и међу избеглим и ИРЛ-има. – Повећање броја запослених међу избеглим и ИРЛ-има утиче на смањење социјалних проблема,

ПАРТНЕР	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	ПОТРЕБЕ И ИНТЕРЕСИ	КАПАЦИТЕТИ	МОТИВИ
	<p>програма које укључују оцену способности и квалификација, саветовања и израду индивидуалних планова тражења посла као и посебне програме за посебно погођене групе.</p> <p>– НСЗ води евиденције о лицима која траже запослење и послодавцима.</p>	<p>подршка предузетништву, подстицање оснивања малих и средњих предузећа.</p> <p>– Олакшавање положаја избеглих и ИРЛ на тржишту рада у циљу повећања стопе запослености.</p>		<p>повећање животног стандарда и тако на целокупни друштвено-економски развој средине.</p>
Црвени крст	<p>– Хуманитарна, непрофитна и добровољна организација – саставни део Црвеног крста Србије.</p> <p>– Непрофитни сектор који има могућност финансирања активности, програма и пројеката од донација.</p> <p>– Законске обавезе врши кроз јавна овлашћења, здравствене и социјалне програме и активности, који произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста.</p> <p>– Наведене активности усмерене су на домицилно становништво као и на избегла и ИРЛ, као посебну социјалну групу.</p>	<p>– Смањењу броја социјално угроженог становништва</p> <p>– Допринос у оснаживању социјално угрожених лица као и избеглих и интерно расељених лица кроз реализацију специфичних програма и пројеката</p>	<p>– Искуство и дугогодишња традиција</p> <p>– Могућност обезбеђења донација кроз систем Националног друштва</p> <p>– ЦКС</p> <p>– Људски ресурси – кадровски потенцијали професионалаца и мреже волонтера</p> <p>– Могућност ангажовања материјално-техничких ресурса ЦКС у одговору на несреће</p>	<p>– Допринос трајном решавању проблема избеглих и интерно расељених лица</p>
Дом здравља	<p>– Врши спровођење закона о здравственој заштити</p> <p>– Дефинише локалне протоколе за обољења и стања која представљају водеће узроке смрти и обољења.</p> <p>– Спровођење програма за смањење смртности од превентабилних обољења (Акутна, респираторна обољења, ТБЦ)</p> <p>– Успостављање сарадње и партнерства између здравства, образовног и система безбедности невладиног и владиног сектора.</p> <p>– Мултимедијалне образовне кампање о здравој исхрани. Јачање свести породице и заједнице о правима која им припадају у систему здравствене заштите.</p> <p>– Вршњачка едукација и пројекти из области репродуктивног здравља.</p> <p>– Унапређење рада Саветовалишта за младе.</p> <p>– Кампања против конзумирања дувана, алкохола и дроге</p>	<p>– Смањити број здравствено угрожених лица</p> <p>– Обезбедити информисаност лица о здрављу и њихово учествовање у доношењу одлука која се тичу здравља</p>	<p>– Радни простор здравствене установе</p> <p>– Стручни медицински кадар са адекватном медицинском опремом</p>	<p>– Решење здравствених проблема избеглих и интерно расељених лица, тј. смањити број здравствено угрожених лица</p>

3.4. Анализа проблема

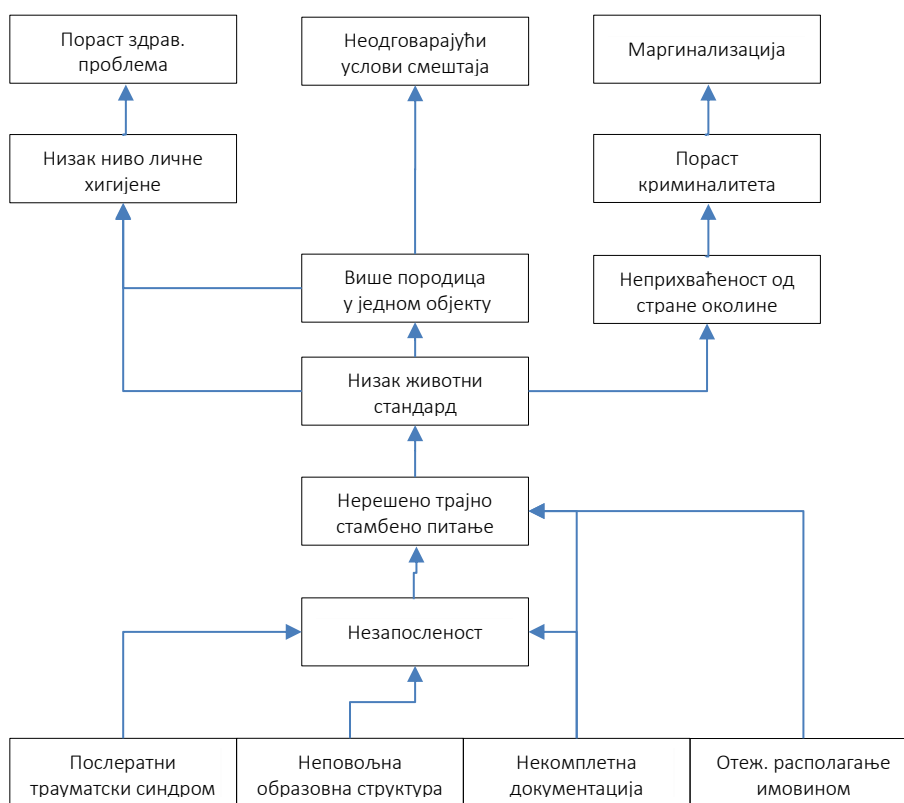
Један од првих корака у развоју активности за реализацију ЛАП-а јесте правилна и прецизна идентификација проблема. Након идентификације проблема, исти су проанализирани и створени су међусобни односи. Управо је зато анализа проблема предуслов за правилно одређивање циљева ЛАП-а, а самим тиме и предуслов за његов успех. За потребе анализе користи се, метода проблемског стабла

која помаже у проналажењу решења проблема мапирањем анатомије узрока и последица везаних за неки проблем.

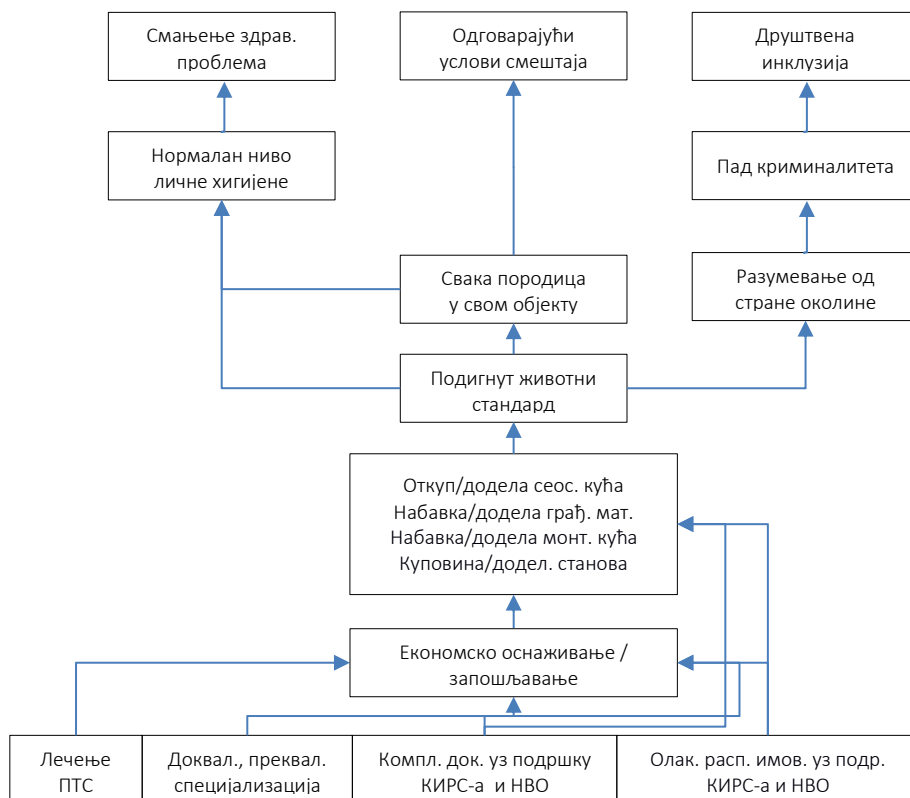
Приступ решавања проблема коришћењем проблемског стабла има неколико предности:

- проблем је могуће рашчланити у мање делове, чиме се добија јаснија слика приоритета и фокусирање на циљ
- стиче се јасније разумевање проблема и његових узрока
- помаже код препознавања основних проблема и њихових аргумената
- код нејасних делова проблема указује на потребу за додатним информацијама, доказима или ресурсима с циљем израде јасног решења
- решавају се тренутни проблеми, а не они из прошлости или будућности
- процес анализе проблема доприноси његову бољем разумевању

ДРВО ПРОБЛЕМА

ДРВО РЕШЕЊА

3.5. ЗАКЉУЧЦИ

Претходне анализе су показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Врњачка Бања:

1) Незапосленост: У Врњачкој Бањи је релативно низак ниво развијености малог и средњег предузетништва, не рачунајући услужни сектор (туризам) који је сезонског карактера, што објективно умањује могућност за запошљавање. Незапосленост је очигледна и код локалног становништва у целом Рашком округу. Због целокупне економске ситуације и неповољне образовне структуре избегла и интерно расељена лица и повратници принуђени су да средства за егзистенцију својих породица траже у тз.“сивој зони“. У повратничким домаћинствима, у највећем броју случајева ниједан од чланова домаћинства није формално запослен, а на црно ради тек неколико. Међу анкетираним повратницима, тек неколицина обавља посао сваки дан, што упућује на изражену незапосленост и велики ризик од социјалне искључености.

2) Нерешено стамбено питање: Ово питање је посебно значајно за лица у приватном смештају. Лоша материјална ситуација као и висока цена закупа станова у општини Врњачка Бања условљавају живот вишечланих породица у јако малом простору. У приватном смештају живи око 250 породица привремено расељених лица с четири и више чланова у неадекватним условима за живот, где плаћају висок закуп. И повратници у Врњачку Бању се суочавају са сличним проблемима – велики број породица су вишегенерацијске и вишечлане, живе у неусловним просторима, у малој квадратури с недовољно простора.

3) Отежано располагање имовином: Избегла лица чија је имовина остала у Хрватској и Босни и Херцеговини, као и интерно расељена лица с Косова и Метохије, имају проблема с коришћењем и

управљањем својом имовином. У Врњачкој Бањи, и избеглице и интерно расељена лица имају огромних проблема кад је њихова имовина у питању. Када су у питању повратници, живе у нелегалним објектима, док су имовинско-прави односи нерешени у оквиру више генерација.

4) Инертност самих миграната огледа се у њиховом вишегодишњем пасивном чекању да њихове проблеме реши држава, већина њих није спремна за испољавање и преузимање иницијативе у тражењу решења за бољи и квалитетнији начин живота.

Из претходних анализа може се закључити следеће:

1. Општина Врњачка Бања има и пружа капацитете за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника на својој територији, нарочито у области људских ресурса, институционалног искуства и спремности локалне самоуправе да се бави проблемима ове циљне групе грађана;

2. С обзиром на све проблеме које прати економска криза, као и различитих развојних потреба града, питање унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника је једно од битних проблема у контексту развоја локалне заједнице;

3. Избегла и интерно расељена лица у општини Врњачка Бања имају релативно добар образовни ниво, који ипак не одговара потребама локалне самоуправе што отежава њихово запошљавање и активно укључивање у живот локалне заједнице. С друге стране, образовна структура повратничке популације је начелно ниска, чиме је њихов приступ запослењу релативно отежан.

4. Нерешено стамбено питање вишечланих, вишегенерацијских породица-корисника приватног смештаја у општини Врњачка Бања и проблеми у располагању сопственом имовином у земљама порекла, значајно доприносе социјалном сиромаштву и неповољном квалитету живота избеглих и интерно расељених лица и представљају један од кључних проблема за унапређење њиховог положаја. Нерешени имовинско-правни односи оптерећују решавање стамбеног питања повратника.

ПОГЛАВЉЕ 4

4. ЦИЉНЕ ГРУПЕ

4.1. Критеријуми за избор приоритетних група

Критеријуми коришћени за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника на територији општине Врњачка Вања су:

1. уочљивост и комплексност проблема ове циљне групе у локалној заједници;
2. број чланова породице које имају исте проблеме;
3. социјална структура породице (нпр. самохрани родитељи, породице са киднапованим чланом, породице са убијеним и несталим чланом, дете са сметњама у развоју, особе старије од 65 година);
4. незапосленост и материјално сиромаштво ове циљне групе;
5. Стамбена угроженост циљне групе;
6. Хитност решавања проблема.

4.2. Приоритетне циљне групе

Приоритетне групе у оквиру овог плана локалне акције на територији општине Врњачка Бања су:

- Избегли, интерно расељени и повратници у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање – У приватном смештају има око 500 особа које живе испод границе сиромаштва.
- Избегли, интерно расељени и повратници који немају средстава да заврше започету стамбену изградњу – досадашњим програмима и пројектима идентификовано је 300 објеката у различитим фазама изградње.
- Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих, интерно расељених лица и повратника – Оваква породична структура је карактеристична за интерно расељена лица, а донекле и повратнике. У питању су породице које имају пет и више чланова. Ове породице су до сада углавном биле корисници програма грађевинских грантова и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.
- Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији – Према евиденцији Повереништва, на територији општине Врњачка Бања има 20 оваквих породица. Суочени су са свим проблемима које имају остали интерно расељени, али је њихова ситуација сложенија и тежа него код других интерно расељених лица.
- Код Националне службе за запошљавање – филијала Краљево – испостава Врњачка Бања постоји евиденција у којој је евидентирано 130 интерно расељених лица које су корисници новчане накнаде као бивши радници у ван привреди КиМ, 101 интерно расељена лица која су незапослена и 7 незапослених избеглица.

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета:

- Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју
- Породице у којима је жена носилац домаћинства
- Самохрани родитељи
- Вишечлане и вишегенерацијске породице
- Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији
- Становници нехигијенских насеља- интерно расељена лица и повратници по основу споразума о реадмисији ромске националности
- Деца до 18 година без родитељске пратње у категорији тражиоци азила и/или мигранти у потреби без утврђеног статуса

ПОГЛАВЉЕ 5

5. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

5.1. Општи циљ

Општи циљ Локалног акционог плана је:

„Управљање миграцијама на свеобухватан начин како би се створили услови за испуњење секторских циљева – заштита права миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.“

5.2. Специфични циљеви

Специфични циљеви овог плана су:

Специфични циљ 1.	У периоду од 2023. до 2027. године економски оснажити најмање 250 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности;
Специфични циљ 2.	У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 120 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији доделом грантова у грађевинском материјалу за завршетак започете градње, или адаптацију безусловног стамбеног простора;
Специфични циљ 3.	У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 55 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији откупом домаћинства са окућницом;
Специфични циљ 4.	У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 32 породице избеглих, доделом станова за закуп, односно откуп;
Специфични циљ 5.	У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, доделом станова за становање у социјално заштићеним условима;
Специфични циљ 6.	У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање за најмање 6 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији изградњом монтажних кућа;
Специфични циљ 7.	У периоду од 2023. године до 2027. године реализовати 2 циклуса преквалификације и доквалификације за најмање 40 незапослених радно способних избеглих лица, ИРЛ и повратника по споразуму о реадмисији, у директној сарадњи са Националном службом за запошљавање.
Специфични циљ 8.	У периоду од 2023. до 2027. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине идентификацијом и креирањем мреже корисника и организацијом (минимум 4) догађаја за кориснике од стране општине
Специфични циљ 9.	У периоду од 2023. до 2027. године изградити и ојачати институционалне капацитете за праћење и унапређење квалитета података о економским миграцијама/дијаспори, мапирањем и креирањем базе података и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.

Специфични циљ 10.

У периоду од 2023-2027 у сарадњи са локалним тимом за спровођење стратегије спречавања и превенције трговине људима и заштите жртава трговине људима организовати 3 радионице са темом превенције трговине људима намењених запосленима у јавном сектору као циљној групи.

ПОГЛАВЉЕ 6

6. АКТИВНОСТИ – ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАП

Специфични циљ 1									
У периоду од 2023. до 2027. године, економски оснажити најмање 250 породица избеглих лица, ИРЛ и повратника кроз програме доходних активности									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
1.1.	Обезбеђење средстава кроз уговор о додели средстава за економско оснаживање јединца локалне самоуправе	Донатор ЈЛС	КИРС	1 месец	Износ средстава	Обезбеђена средства	Одлука о буџету	Финансијски ресурси	-
1.2.	Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	Општинска скупштина	-	15 дана	Комисија на нивоу ЈЛС	Формирана комисија	Одлука о формирању комисије	Људски ресурси	-
1.3.	Усвајање правилника и текста Јавног позива	Комисија за избор корисника	-	7 дана	Садржај и услови правилника	Усвојен текст правилника и огласа	Правилник и оглас	Људски ресурси	-
1.4.	Расписивање јавног позива	Комисија за избор корисника	-	1-2 недеље	Јавни позив	Јавни позив расписан	www.vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
1.5.	Избор корисника и евентуално организовање обуке	Комисија за избор корисника	-	30-45 дана	Садржај листе и структура корисника	Корисници одабрани	Ранг листа корисника	Људски ресурси, простор и опрема за рад	-
1.6.	Јавна набавка опреме, машина и друге робе која је предмет пакета доходних активности	Комисија за ЈН	-	1-3 месеца	Јавна набавка	Јавна набавка спроведена	Портал Јавних набавки	Људски ресурси	-
1.7.	Избор најповољнијег добављача	Комисија за ЈН	-	7 дана	Најповољнији понуђач	Најповољнији добављач одабран	Одлука о избору најповољнијег понуђача	Људски ресурси	-
1.8.	Потписивање уговора са добављачем	Комисија за ЈН	-	7 дана	Услови и садржај уговора	Уговори потписани	Уговори са добављачима	Људски ресурси, простор	-
1.9.	Потписивање уговора са корисником програма	Комисија за избор корисника	-	7 дана	Услови и садржај уговора	Уговори потписани	Регистар уговора	Људски ресурси, простор	-
1.10.	Испорука грантова	Добављач	-	7 дана	Садржај и квалитет грантова	Грантови испоручени	Пратећа документација	Људски ресурси, простор и опрема за рад	-
1.11.	Праћење реализације и оцена успешности програма	Локална самоуправа	КИРС	24 месеца	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцењена успешност	Еволуциони извештај	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера

Све активности и мере у оквиру специфичног циља 3 доприносе остваривању Циљева одрживог развоја број нпр. 1,8, 10, 17 и Глобалног компакта за миграције.

Допринос ЦОР Агенда 2030Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.2. До 2030. најмање за половину смањити број мушкараца, жена и деце свих узраста који живе у било ком облику сиромаштва, према националним дефиницијама сиромаштва

Циљ 8. Промовисати инклузиван и одржив економски раст, запосленост и достојанствен рад за све

Подциљ 8.3 Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама

Подциљ 8.6 До 2020. битно смањити удео младих који нису запослени нити у процесу образовања или обуке

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 6: Олакшавање поштеног и праведног запошљавања и омогућавање услова за достојанствен рад

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Циљ 16: Оснаживање миграната и друштва да остваре пуну укљученост и друштвену кохезију

Циљ 18: Улагање у развој вештина и олакшавање међусобног признавања вештина, квалификација и компетенција

Циљ 21: Сарадња на олакшавању сигурног и достојанственог повратка и реадмисије, као и одрживе реинтеграције

Специфични циљ 2									
У периоду од 2023. до 2027. године, трајно решити стамбено питање за најмање 120 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом грантова у грађевинском материјалу за завршетак започете градње, или адаптацију неусловног стамбеног простора									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
2.1.	Обезбеђивање средстава и потписивање уговора	Локална самоуправа	КИРС	-	Висина средстава	Уговор потписан	Регистар уговора	Финансијски ресурси	-
2.2.	Формирање комисије	Скупштина општине	-	15 дана	Комисија за одабир корисника	Формирана Комисија	Одлука о формирању Комисије	Људски ресурси	-
2.3.	Доношење правилника и израда критеријума за одабир приоритетних породица	Општинска комисија	КИРС	7 дана	Квалитет правилника и критеријума	Донесен правилник, израђени критеријуми	Записник са састанка	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
2.4.	Расписивање огласа	Општинска комисија	-	4 недеље	Садржај и услови конкурса	Оглас објављен	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
2.5.	Избор корисника и израда прелиминарне листе	Општинска комисија	-	15 дана	Записници, извештаји	Утврђена и објављена прелиминарна листа	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
2.6.	Израда и објављивање коначне листе	Општинска комисија	КИРС	8 дана	Записник	Утврђена коначна листа.	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
2.7.	Расписивање тендера и одабир најбољег добављача	Општинска комисија	-	6 недеља	Садржај и услови тендера, садржај понуда	Тендер расписан и одабран најбољи понуђач	Портал јавних набавки	Људски ресурси	-
2.8.	Потписивање уговора са добављачем	Локална самоуправа	-	8 дана	Услови и садржај уговора	Потписан уговор	Регистар уговора	Људски ресурси	-
2.9.	Потписивање уговора са корисницима	Локална самоуправа	-	8 дана	Садржај уговора	Потписани уговори	Регистар уговора	Људски ресурси, простор	-
2.10.	Испорука грађевинског материјала	Повереник, Општинска комисија	КИРС	30 дана	Садржај и квалитет помоћи	Подељена помоћ	Записник о примопредаји	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
2.11.	Праћење уградње грађевинског материјала	Повереник, Општинска комисија	КИРС	6 месеци	Квалитет и ниво остварености	Пропађена реализација програма и уградње материјала	Извештаји надзорног органа	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
2.12.	Извештај о реализацији програма	Повереник, Општинска комисија	КИРС	6-12 месеци од дана испоруке	Садржај и критеријуми извештаја	Реализација документована	Ел. регистар пројекта	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.а Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва

Потциљ 1.4. До 2030. обезбедити да сви мушкарци и жене, а посебно сиромашни и припадници рањивих група, имају једнака права на економске ресурсе, као и приступ основним услугама, власништву и управљању земљиштем, односно другим облицима својине, наследству, природним богатствима, одговарајућим новим технологијама и финансијским услугама, укључујући микрофинансирање

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим

Потциљ 11.1 До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Циљ 21: Сарадња на олакшавању сигурног и достојанственог повратка и реадмисије, као и одрживе реинтеграције

Специфични циљ 3									
У периоду од 2023. до 2027. године, трајно решити стамбено питање за најмање 55 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника откупом домаћинстава с окућницом									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
3.1.	Обезбеђивање финансијских средстава за откуп домаћинстава	Локална самоуправа	КИРС	-	Износ обезбеђених финансијских средстава	Обезбеђена потребна финансијска средства	Извод	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
3.2.	Формирање комисије за избор корисника	Председник општине	-	15 дана	Одлука о формирању комисије	Формирана комисија	Сл. лист општине Врњачка Бања	Људски ресурси	-
3.3.	Доношење правилника и огласа за избор корисника	Комисија за избор корисника	-	7 дана	Записник	Усвојен текст правилника и огласа.	Извештај са пратећом док.	Људски ресурси	-
3.4.	Објављивање огласа за откуп домаћинстава	Општинска комисија, ЈС	КИРС	2 месеца	Број пријављених потенцијалних корисника	Објављен оглас, прикупљене пријаве	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
3.5.	Избор потенцијалних корисника и обилазак кућа за откуп	Комисија за избор корисника	-	3 недеље	Записници и конкурсна комисија	Утврђена листа потенцијалних корисника	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
3.6.	Израда и објављивање прелиминарне листе	Општинска комисија, Локална самоуправа	КИРС	15 дана	Записници, извештаји	Утврђена и објављена прелиминарна листа	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
3.7.	Избор корисника и објављивање коначне листе	Комисија за избор корисника	-	15 дана	Број склоплених уговора	Утврђена листа од најмање 6 корисничких породица за које ће бити откупљена домаћинства, склопљени уговори с корисницима	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси, простор и опрема за рад	-
3.8.	Потписивање споразума између донатора и власника	Донатор, власник, корисник	Локална самоуправа	10 дана	-	Потписани споразуми	Регистар уговора	Људски ресурси, простор	-
3.9.	Потписивање купопродајног уговора	Власник, корисник	Локална самоуправа КИРС	7 дана	Број потписаних уговора	Потписани купопродајни уговори	Регистар уговора	Људски ресурси партнера и простор	Људски ресурси партнера
3.10.	Усељавање откупљених домаћинстава	Локална самоуправа	КИРС медији	-	Број усељених домаћинстава	Усељено најмање 6 домаћинства	ПС у Врњачкој Бањи (промена места пребивалишта)	Људски ресурси, транспортна средства	Људски ресурси партнера
3.11.	Медијска презентација целокупне реализације програма	Локална самоуправа	КИРС локални медији	-	Број и врста ТВ прилога о програму, број чланака у новинама	Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампаним медијима	vrnjackabnaja.gov.rs	Простор и време у локалним медијима	Људски ресурси партнера
3.12.	Праћење реализације и оцена успешности програма	Локална самоуправа	КИРС	6-12 месеци	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја, оцењена успешност	Ел. регистар пројекта	Људски ресурси	Људски ресурси партнера

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.а Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва

Потциљ 1.4. До 2030. обезбедити да сви мушкарци и жене, а посебно сиромашни и припадници рањивих група, имају једнака права на економске ресурсе, као и приступ основним услугама, власништву и управљању земљиштем, односно другим облицима својине, наследству, природним богатствима, одговарајућим новим технологијама и финансијским услугама, укључујући микрофинансирање

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим

Потциљ 11.1 До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Циљ 21: Сарадња на олакшавању сигурног и достојанственог повратка и реадмисије, као и одрживе реинтеграције

Специфични циљ 4									
У периоду од 2023. до 2027. године, трајно решити стамбено питање за најмање 32 породице избеглих, доделом станова за закуп, односно откуп									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
4.1.	Одлука општине о додели локације за изградњу станова	СО	КИРС,ЈУП	1 месец	Површина и положај додељене локације	Донета одлука о локацији	Сл. лист општине Врњачка Бања	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
4.2.	Потписивање меморандума о разумевању	СО Председник општине Донатори	КИРС	10 дана	Садржај меморандума	Потписан меморандум	Званична интернет презентација општине, фотографије, новински чланци	Људски ресурси	Људски ресурси
4.3.	Потписивање уговора заинтересованих страна	Председник општине Донатор КИРС	-	7 дана	Број и структура заинтересованих страна - потписника	Потписан уговор	Регистар уговора	Људски ресурси	-
4.4.	Прикупљање грађ. документације и доношење акта о изградњи	ЈЛС	-	30 дана	Садржај документације и акта о изградњи	Прикупљена грађ. докум. и донет акт о изградњи	Интернет страница за примену Закона о планирању и изградњи	Људски ресурси	-
4.5.	Расписивање тендера и спровођење процедуре за избор извођача радова: избор	Тендерска комисија	-	1-3 месеци	Бр. пријављених на тендер, број пријављених који испуњавају услове тендера	Расписан и спроведен тендер	Портал јавних набавки	Људски ресурси	-
4.6.	Изградња објекта	Извођач радова	ЈЛС КИРС	6-9 месеци	Број и струк. стамбених јединица	Изграђени станови	Грађевински дневник Записник о примопредаји радова		Људски ресурси
4.7.	Формирање комисије за избор корисника	Председник општине	-	1 дан	Број и структура чл. комисије	Формирана комисија	Решење о формирању комисије	Људски ресурси	-
4.8.	Усвајање правилника и огласа	Комисија за избор корисника	-	2 дана	Број и врста критеријума	Утврђени услови и критеријуми	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
4.9.	Расписивање и спровођење огласа	Комисија за избор корисника	ЦСР КИРС	30 дана	Број и струк. пријављених кандидата	Расписан и спроведен оглас.	Општинска писарница	Људски ресурси	Људски ресурси
4.10.	Избор корисника и формирање прелиминарне листе	Комисија за избор корисника	-	1 дан	Број корисника за прелим. листу	Одабрани корисници за прелиминар. листу	Записник	Људски ресурси	-
4.11.	Израда и објављивање коначне листе корисника	Комисија за избор корисника	-	1 дан	Број корисника са коначне листе	Одабрани корисници за конач. листу	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
4.12.	Потписивање уговора о становању и усељење	Председник општине Крајњи корисници	-	15 дана	Број потписаних уговора, подељених станова и усељених корисника	Потписани уговори, подељени станови, усељени корисници	Регистар уговора	Људски ресурси	-
4.13.	Мониторинг и евалуација	Савет за миграције	-	Континуирано праћење. Извештавање годину дана након усељења	Број и врста прикупљених података, остварен ниво постигнућа	Прикупљени подаци о процесу реализације и оцењена успешност реализације	Евалуациони извештаји	Људски ресурси	-

Допринос ЦОР Агенда 2030Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.а Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва

Потциљ 1.4. До 2030. обезбедити да сви мушкарци и жене, а посебно сиромашни и припадници рањивих група, имају једнака права на економске ресурсе, као и приступ основним услугама, власништву и управљању земљиштем, односно другим облицима својине, наследству, природним богатствима, одговарајућим новим технологијама и финансијским услугама, укључујући микрофинансирање

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим

Потциљ 11.1 До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Специфични циљ 5									
У периоду од 2023. до 2027. године, трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, доделом станова за становање у социјално заштићеним условима									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
5.1.	Одлука општине о додели локације за изградњу станова	СО	КИРС,ЈУП	1 месец	Површина и положај додељене локације	Донета одлука о локацији	Сл. лист општине Врњачка Бања	-	-
5.2.	Потписивање меморандума о разумевању	СО Председник општине Донатори	КИРС	10 дана	Садржај меморандума	Потписан меморандум	vrnjackabanja.gov.rs, фотографије, новински чланци	Људски ресурси, простор у локалним медијима	Људски ресурси партнера
5.3.	Потписивање уговора заинтересованих страна	Председник општине Донатор КИРС	-	7 дана	Број и структура заинтересованих страна - потписника	Потписан уговор	Регистар уговора	Људски ресурси	-
5.4.	Прикупљање грађ. документације и доношење акта о изградњи	ЈЛС	-	30 дана	Садржај документације и акта о изградњи	Прикупљена грађ. докум. и донет акт о изградњи	Интернет страница за примену Закона о планирању и изградњи	Људски ресурси	-
5.5.	Расписивање тендера и спровођење процедуре за избор извођача радова: избор	Тендерска комисија	-	1-3 месеци	Бр. пријављених на тендер, број пријављених који испуњавају услове тендера	Расписан и спроведен тендер	Портал јавних набавки	Људски ресурси	-
5.6.	Изградња објекта	Извођач радова	ЈЛС КИРС	6-9 месеци	Број и струк. стамбених јединица	Изграђени станови	Грађевински дневник Записник о примопредаји радова	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
5.7.	Формирање комисије за избор корисника	Председник општине	-	1 дан	Број и структура чл. комисије	Формирана комисија	Решење о формирању комисије	Људски ресурси	-
5.8.	Усвајање правилника и огласа	Комисија за избор корисника	-	2 дана	Број и врста критеријума	Утврђени услови и критеријуми	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
5.9.	Расписивање и спровођење огласа	Комисија за избор корисника	ЦСР КИРС	30 дана	Број и структ. пријављених кандидата	Расписан и спроведен оглас.	Општинска писарница	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
5.10.	Избор корисника и формирање прелиминарне листе	Комисија за избор корисника	-	1 дан	Број корисника за прелим. листу	Одабрани корисници за прелиминар. листу	Записник	Људски ресурси	-
5.11.	Израда и објављивање коначне листе корисника	Комисија за избор корисника	-	1 дан	Број корисника са коначне листе	Одабрани корисници за конач. листу	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
5.12.	Потписивање уговора о становању и усељење	Градоначелник Крајњи корисници	КИРС Донатори	15 дана	Број потписаних уговора, подељених станова и усељених корисника	Потписани уговори, подељени станови, усељени корисници	Регистар уговора	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
5.13.	Мониторинг и евалуација	Савет за миграције	-	Континуирано праћење. Извештавање годину дана након усељења	Број и врста прикупљених података, остварен ниво постигнућа	Прикупљени подаци о процесу реализације оцењена успешност реализације	Евалуациони извештаји	Људски ресурси	-

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

- Потциљ 1.a Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва
- Потциљ 1.4. До 2030. обезбедити да сви мушкарци и жене, а посебно сиромашни и припадници рањивих група, имају једнака права на економске ресурсе, као и приступ основним услугама, власништву и управљању земљиштем, односно другим облицима својине, наследству, природним богатствима, одговарајућим новим технологијама и финансијским услугама, укључујући микрофинансирање

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим

- Потциљ 11.1 До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља

Циљ 10. Смањење неједнакости

- Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

- Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

- Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла
- Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Специфични циљ 6									
У периоду од 2023. до 2027. године, трајно решити стамбено питање за најмање 6 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника изградњом монтажних кућа									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
6.1.	Одлука Скупштине општине о додели земљишта	Локална самоуправа	Европска Комисија, КИРС	2 недеље	Износ обезбеђених финансијских средстава	Обезбеђена потребна финансијска средства	Сл. лист општине Врњачка Бања	Људски ресурси	-
6.2.	Потписивање уговора о реализацији пројекта монтажних кућа, припрема потребне грађевинске документације и добијање локацијске дозволе	Локална самоуправа, повереник	-	8 дана	Потписан уговор, комплетна грађевинска документација и документација за локацијску дозволу	Уговор о реализацији потписан, грађевинска документација припремљена и добијена локацијска дозвола	Регистар уговора	Људски ресурси	-
6.3.	Формирање комисије за избор корисника	Локална самоуправа, повереник	-	8 дана	Састав комисије	Комисија формирана	Сл. лист општине Врњачка Бања	Људски ресурси	-
6.4.	Усвајање правилника	Комисија	КИРС	8 дана	Садржај и услови правилника	Правилник усвојен	Записник	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
6.5.	Расписивање и спровођење огласа за избор корисника	Комисија, Локална самоуправа	-	4 недеље	Врста и број пријава	Објављен оглас, прикупљене пријаве	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
6.6.	Расписивање тендера за избор добављача	Комисија, Локална самоуправа	КИРС	4 недеље	Број и квалитет понуда	Тендер расписан	Портал јавних набавки	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
6.7.	Потписивање уговора са добављачем	Комисија, Локална самоуправа	КИРС	2 недеље	Садржај и услови уговора	Уговор потписан	Регистар уговора	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
6.8.	Израда прелиминарне листе корисника	Комисија, Локална самоуправа	-	2 недеље	Најмање 6 породица прелиминарно одобрено	Прелиминарна листа комплетирана	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
6.9.	Разматрање приговора, усвајање и објављивање коначне листе корисника	Комисија	КИРС	8 дана	Донета одлука о коначној листи са најмање 6 корисничких породица	Усвојена коначна листа најмање 3 корисничке породице	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
6.10.	Постављање монтажних кућа	Добављач	Комисија	4 месеца	Монтажне куће за најмање 6 породица спремне за усељење	6 монтажних кућа постављено	Фото-архива	Људски ресурси	-
6.11.	Потписивање уговора са корисницима и усељење	Комисија, Општинска управа	-	7 дана	Најмање 6 корисничких породица стамбено збринуте у монтажним кућама	6 породица усељено у монтажне куће	Фото-архива	Људски ресурси	-
6.12.	Медијска промоција програма	ТВ/радио станице и новине	Локална заједница	2 недеље	ТВ/радио и јавни прикази/чланци	6 објаве у локалним ел. медијима и 2 чланка у локалним новинама	vrnjackabanja.gov.rs	Људски ресурси	-
6.13.	Праћење и евалуација програма	Савет за миграције	КИРС	Континуирано	Износ обезбеђених финансијских средстава	Средства наменски утрошена	Потврда о наменски утрошеним средствима	Људски ресурси	Људски ресурси партнера

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

- Потциљ 1.a Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва
- Потциљ 1.4. До 2030. обезбедити да сви мушкарци и жене, а посебно сиромашни и припадници рањивих група, имају једнака права на економске ресурсе, као и приступ основним услугама, власништву и управљању земљиштем, односно другим облицима својине, наследству, природним богатствима, одговарајућим новим технологијама и финансијским услугама, укључујући микрофинансирање

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим

Потциљ 11.1 До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Специфични циљ 7									
У периоду од 2023. године до 2027. године реализовати 2 циклуса преквалификације и доквалификације за најмање 40 незапослених – радно способних избеглих лица, ИРЛ и повратника, у директној сарадњи са Националном службом за запошљавање.									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
7.1.	Успостављање сарадње са Националном службом за запошљавање	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Успостављена сарадња	Да	Споразум о сарадњи	Људски ресурси	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.2.	Први циклус - Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације	Локална самоуправа	НСЗ	2 недеље	Број и врста дефицитарних занимања	Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификације	Извештај НСЗ	Људски ресурси – ЈЛС	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.3.	Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Локална самоуправа	НСЗ	1 месец	Бр. одрж. през. бр. учесника на през. бр. мед. оглаш.	Одржане најмање 2 презентације за најмање 10 потенцијалних корисника. Оглашен програм путем локалних медија у трајању од 7 дана	Листе учесника, Фотографије и извештаји са презентација	Људски ресурси - ЈЛС, простор и опрема за рад	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.4.	Израда критеријума за програм преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима	Локална самоуправа	НСЗ	2 месеца	Број и врста критеријума, број изабраних корисника	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме преквалификације. Изабрани корисници за програме преквалификације	Листа критеријума Ранг листа корисника	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.5.	Припремање распореда обуке	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Бр. канд. по занимањима, Обука по занимањима	Направљен распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима	Распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.6.	Реализација Првог циклуса обуке	Локална самоуправа	НСЗ	6 месеци	Број и врста реализованих обука. Број полазника успешно завршене обуке у Првом циклусу.	Одржане обуке за кориснике програма преквалификације. Обуку успешно завршило најмање 15 полазника обуке	Листе учесника, Фотографије и извештаји са обука	Људски ресурси простор, опрема	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.7.	Обавештавање послодаваца о новим кандидатима	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Број послодаваца који су показали интересовање за пробни рад оспособљених кадрова обуке	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	Фотографије и записници	Људски ресурси простор, опрема	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.8.	Медијска презентација првог циклуса и оцена успешности на основу анализе прикупљених информација о реализацији првог циклуса и броја запослених	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Број и врста анализираних информација, закључака и препорука.	Оцењена успешност реализације на основу анализе прикупљених информација о реализацији програма	Евалуациони извештај	Радно тело за имплементацију ЛАП-а	Људски ресурси – запослени у НСЗ

7.9.	Други циклус - Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације	Локална самоуправа	НСЗ	2 недеље	Број и врста дефицитарних занимања	Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификације	Извештај НСЗ	Људски ресурси – ЛЗС	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.10.	Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Локална самоуправа	НСЗ	1 месец	Бр. одрж. през. бр. учесника на през. бр. мед. оглаш.	Одржане најмање 2 презентације за најмање 10 потенцијалних корисника. Оглашен програм путем локалних медија у трајању од 7 дана	Листе учесника, Фотографије и извештаји са презентација	Људски ресурси - ЛЗС, простор и опрема за рад	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.11.	Израда критеријума за програм преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима	Локална самоуправа	НСЗ	2 месеца	Број и врста критеријума, број изабраних корисника	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме преквалификације. Изабрани корисници за програме преквалификације	Листа критеријума Ранг листа корисника	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.12.	Припремање распореда обуке	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Бр. канд. по занимањима, Обука по занимањима	Направљен распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима	Распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.13.	Реализација Другог циклуса обуке	Локална самоуправа	НСЗ	6 месеци	Број и врста реализованих обука. Број полазника успешно завршене обуке у Првом циклусу.	Одржане обуке за кориснике програма преквалификације. Обуку успешно завршило најмање 15 полазника обуке	Листе учесника, фотографије и извештаји са обука	Људски ресурси простор, опрема	Људски ресурси – запослени у НСЗ
7.14.	Обавештавање послодаваца о новим кандидатима	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Број послодаваца који су показали интересовање за пробни рад оспособљених кадрова обуке	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	Фотографије и записници	Људски ресурси простор, опрема
7.15.	Медијска презентација програма и оцена успешности на основу анализе прикупљених информација о реализацији програма и броја запослених	Локална самоуправа	НСЗ	7 дана	Број и врста анализираних информација, закључака и препорука.	Оцењена успешност реализације на основу анализе прикупљених информација о реализацији програма	Евалуациони извештај	Радно тело за имплементацију ЛАП-а	Људски ресурси – запослени у НСЗ

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.2. До 2030. најмање за половину смањити број мушкараца, жена и деце свих узраста који живе у било ком облику сиромаштва, према националним дефиницијама сиромаштва

Циљ 8. Промовисати инклузиван и одржив економски раст, запосленост и достојанствен рад за све

Подциљ 8.3 Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама

Подциљ 8.6 До 2020. битно смањити удео младих који нису запослени нити у процесу образовања или обуке

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 6: Олакшавање поштеног и праведног запошљавања и омогућавање услова за достојанствен рад

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Циљ 16: Оснаживање миграната и друштва да остваре пуну укљученост и друштвену кохезију

Циљ 18: Улагање у развој вештина и олакшавање међусобног признавања вештина, квалификација и компетенција

Циљ 21: Сарадња на олакшавању сигурног и достојанственог повратка и реадмисије, као и одрживе реинтеграције

Специфични циљ 8									
У периоду од 2023. до 2027. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине идентификацијом и креирањем мреже корисника и организацијом (минимум 4) догађаја за кориснике од стране општине									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
8.1.	Међуинституционална сарадња у циљу успостављања нових и ојачавања постојећих линија комуникације са дијаспором	ЈЛС, Савет за миграције, повереник	КИРС и други донатори	3 месец	Бр. линија комуникације	4 (лично, телефон, mail, друштвене мреже)	База података ЈЛС	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	Износ потребне помоћи/средстава није унапред познат
8.2.	Предузимање свих припремних радњи за организовање 4 догађаја за кориснике од стране ЈЛС	ЈЛС, Савет за миграције, повереник	КИРС и други донатори	1 месец	План догађаја	Усвојен план	Сајт ЈЛС	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	
8.3.	Одржавање догађаја са корисницима од стране ЈЛС	ЈЛС, Савет за миграције, повереник	КИРС и други донатори	1 квартално	Бр. орг. догађаја	4 одрж. догађаја	Фото, медији, листе учесника	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	
8.4.	Извештај о завршетку реализације појединачне/пројектне активности	ЈЛС, Савет за миграције, повереник	КИРС и други донатори	1 квартално	Бр. извештаја	4 извештаја са догађ.	Сајт ЈЛС	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	

Допринос ЦОП Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.а Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Подциљ 17.18. До 2020. унапредити подршку за изградњу капацитета земаља у развоју, укључујући најмање развијене земље и мале острвске државе у развоју, како би се значајно повећала доступност висококвалитетних, благовремених и поузданих података разврстаних према приходу, полу, старости, раси, етничкој припадности, миграторном статусу, инвалидитету, географској локацији и осталим карактеристикама које су релевантне у датим националним контекстима

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

- Циљ 1: Прикупљање и коришћење тачних и разврстаних података као основа за политике засноване на доказима
- Циљ 2: Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла
- Циљ 19: Стварање услова за мигранте и заједнице у дијаспори да у потпуности допринесу одрживом развоју у свим државама
- Циљ 23: Јачање међународне сарадње и глобалних партнерстава за сигурне, уређене и регуларне миграције

Специфични циљ 9									
У периоду од 2023. до 2027. године изградити и ојачати институционалне капацитете за праћење и унапређење квалитета података о економским миграцијама/дијаспори, мапирањем и креирањем базе података и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
9.1.	Међуинституционална сарадња у циљу што бољег мапирања дијаспоре	ЈЛС, Савет за миграције, повереник,	НСЗЗ, КИРС, ЦЗСР, НВО	2022-2024	Формиран тим за прикупљање и праћење података о дијаспори	5 Представника релевантних институција у општини ради на прикупљању података	Решење председника о формирању тима		Износ потребне помоћи/средстава није унапред познат
9.2.	Прикупљање података о члановима дијаспоре пореклом са територије општине	ЈЛС, повереник,	НСЗЗ, КИРС, ЦЗСР, НВО	2022-2024	Утврђен приближан број исељеника, дужина њиховог боравка у иностранству, могућност повратка у ЈЛС и могућност пласирања својих развојних и финансијских потенцијала у локалну средину	Мапирано најмање 15 породица	Документација о мапирању	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	
9.3.	Успостављање контакта са другим организацијама у иностранству ради повезивања дијаспоре и матице	ЈЛС, повереник,	НСЗЗ, КИРС	2022-2027	Успостављен контакт са више удружења из иностранства са тенденцијом одржавања контакта ради организовања различитих заједничких активности	Успостављен контакт са 10 удружења из иностранства са договором око реализације заједничких активности	Споразуми о сарадњи	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	
9.4.	Формирање базе података о члановима дијаспоре и потенцијалним повратницима	ЈЛС, повереник,	НСЗЗ, КИРС, ЦЗСР, НВО	2022-2027	Прикупљени подаци неопходни формирање базе		База података на сајту ЈЛС	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Потциљ 1.а Осигурати значајну мобилизацију ресурса из различитих извора, између осталог и кроз повећану развојну сарадњу, како би се обезбедила адекватна и предвидљива средства за земље у развоју, посебно најмање развијене земље, да примењују програме и политике за окончање свих облика сиромаштва

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Циљ 17. Партнерством до циља

Подциљ 17.16. Унапредити глобално партнерство за постизање одрживог развоја, употпуњено вишестраним партнерствима која мобилишу и деле знања, стручност, технологију и финансијска средства, како би се пружила подршка за постизање циљева одрживог развоја у свим земљама, а посебно у земљама у развоју

Подциљ 17.18. До 2020. унапредити подршку за изградњу капацитета земаља у развоју, укључујући најмање развијене земље и мале острвске државе у развоју, како би се значајно повећала доступност висококвалитетних, благовремених и поузданих података разврстаних према приходу, полу, старости, раси, етничкој припадности, миграторном статусу, инвалидитету, географској локацији и осталим карактеристикама које су релевантне у датим националним контекстима

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

- Циљ 1: Прикупљање и коришћење тачних и разврстаних података као основа за политике засноване на доказима
- Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла
- Циљ 19: Стварање услова за мигранте и заједнице у дијаспори да у потпуности допринесу одрживом развоју у свим државама
- Циљ 23: Јачање међународне сарадње и глобалних партнерстава за сигурне, уређене и регуларне миграције

Специфични циљ 10.									
У периоду од 2023-2027 у сарадњи са локалним тимом за спровођење стратегије спречавања и превенције трговине људима и заштите жртава трговине људима организовати 3 радионице/трибине/тренинга са темом превенције трговине људима намењених запосленима у јавном сектору као циљној групи.									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
10.1.	Потписивање уговора са донатором за реализацију сваке појединачне обуке, трибине, тренинга или радног састанка, у складу са правилима и намењеном доступном финансирања	ЈЛС, Савет за миграције, повереник и Локални тим за БТЉ	КИРС и други донатори,	10 дана од одобравања пројекта од стране донатора	Потписан уговор, одобрена финансијска средства за реализацију активности	Уговор о реализацији потписан, обезбеђена финансијска средства	База уговора ЈЛС		
10.2.	Предузимање свих припремних радњи за организовање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	Локални тим за борбу против трговине људима миграције и повереник		30 дана од потписивања уговора	Број тема које су припремљене и број обухваћених служби у граду	Одређени учесници, простор, време, материјал и слично	Позивно писмо и достављени материјал	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	Износ потребне помоћи/средстава није унапред познат
10.3.	Одржавање обуке, трибине, тренинга или радног састанка	Локални тим за борбу против трговине људима и повереник	КИРС и други донатори,	1 до 2 дана по појединачној активности	Број учесника	Организоване и одржане радионице	Фотографије, листе учесника, евалуациони листови, презентације	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	
10.4.	Извештај о завршетку реализације појединачне/пројектне активности	Локални тим за борбу против трговине људима	КИРС и други донатори,	2. квартал	Број одржаних трибина, број одржаних обука, број обучених државних службеника	извештај	Архива сајта ЈЛС	Људски ресурси (радна група) Простор и опрема за рад	

Допринос ЦОР Агенда 2030

Циљ 10. Смањење неједнакости

Потциљ 10.7. Олакшати уређену, безбедну, регуларну и одговорну миграцију и мобилност људи, укључујући примену планираних и добро вођених миграционих политика

Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларном миграцијама

Циљ 2. Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла

Циљ 7: Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

Циљ 10: Спречавање, сузбијање и искорењивање трговине људима у контексту међународних миграција

ПОГЛАВЉЕ 7

7. РЕСУРСИ / БУЏЕТ

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене ЛАП-а биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године. Средства за реализацију овог ЛАП-а обезбеђиваће се из следећих извора:

1. буџета локалне самоуправе (10%)
2. буџета Републике Србије (КИРС)
3. донаторских буџета, односно пројеката који ће се развити на основу овог ЛАП-а;
4. других доступних извора.

ПОГЛАВЉЕ 8

8. АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ (ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА)

Аранжмани за примену ЛАП-а у Општини Врњачка Бања обухватају локалне структуре и све потребне мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење.

У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) структуре за управљање процесом примене ЛАП-а, и
- 2) структуре које су оперативне и примењују ЛАП.

Структуру за управљање процесом примене ЛАП, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења који је учествовао у његовој изради.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:

1. У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примена Локалног акционог плана;
2. Предлаже локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног акционог плана;
3. Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалној заједници;
4. Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног акционог плана;
5. Управља процесом праћења (мониторинг) и оцењивања успешности (евалуација) Локалног плана;
6. Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формиран у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу локалног плана. У складу с Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену локалног плана има следеће задатке и одговорности:

1. Реализација Локалног акционог плана;
2. Непосредна комуникација с корисницима услуга које се обезбеђују локалним планом;
3. Редовно достављање извештаја секретару Савета за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног акционог плана;
4. Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног акционог плана;
5. Унапређење процеса примене локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. Управљачка и оперативне структуре уредиће време и начин размене информација и предузимање одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период припремиће Савет за управљање миграцијама и трајна решења, уз активне консултације с оперативним структурама. По потреби, Савет за управљање миграцијама ће предложити органима ЈЛС и формирање одговарајућих радних тимова. Годишње планове ће усвајати СО Врњачка Бања (или други надлежни орган локалне самоуправе).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуације).

ПОГЛАВЉЕ 9

9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ (МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА)

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП-а ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2023-2027. године. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај СО Врњачка Бања. Финална евалуација обавиће се на крају 2027. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП-а ће бити следећи:
 - Број нових услуга - локалних мера / програма за избеглице, ИРЛ и повратнике;
 - Обухват избеглих, ИРЛ и повратника новим услугама и мерама;
 - Структура корисника/ца услуга и мера/програма;
 - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
 - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима
 - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).
- **Методe и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења формираће радну групу за праћење (мониторинг) и оцену успешности (евалуација) Локалног акционог плана.

Радна група ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це - стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих, ИРЛ и повратника, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Радна група ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.

ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА
36210 Врњачка Бања
Крушевачка 17
www.vrnjackabanja.gov.rs